

Η ΦΩΝΗ ζου Μεγάλου Χωριού

ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' • ΕΤΟΣ 37ο • ΑΡ. ΦΥΛ. 163-164
Α' και Β' Τρίμηνο 2012

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
«Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1870

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

* Πολιτισμός * Ιστορία * Παράδοση * Κοινωνικός προβληματισμός * Ενημέρωση

■ Περίοδος Β', Έτος 37ο, Αρ. Φυλ. 163-164
Α/Β Τρίμηνο 2012 • Αρ. ISBN 1106 - 420X

■ **ΓΡΑΦΕΙΑ:** Μαυροκορδάτου 6 (5ος όροφος)
106 78 Αθήνα
Τηλ. 210-3837057 - www.smap.gr

■ **ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:**
Σύνταξη: Μαίρη Καλλιάνη
Θ. Καΐρη 3, Ν. Σμύρνη, Τηλ.: 210 9333789
Κιν.: 6948 295141

■ **ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:**
Γιώργος Σταυράκης,
Σούλα Ζαχαροπούλου,
Γιώργος Δάλκος

■ **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:**
Πρόεδρος: Καλλιάνη Μαίρη
Αντιπρόεδρος: Σταυράκης Γιώργος
Γραμματέας: Πριτσίλας Ευάγγελος του Γ.
Ταμίας: Πλαΐδας Ανδρέας
Βοηθός Ταμία: Πρωτοντάριος Ιωάννης
Μέλος: Μπούρα Ευαγγελία
Μέλος: Στασινοπούλου Ντίνα

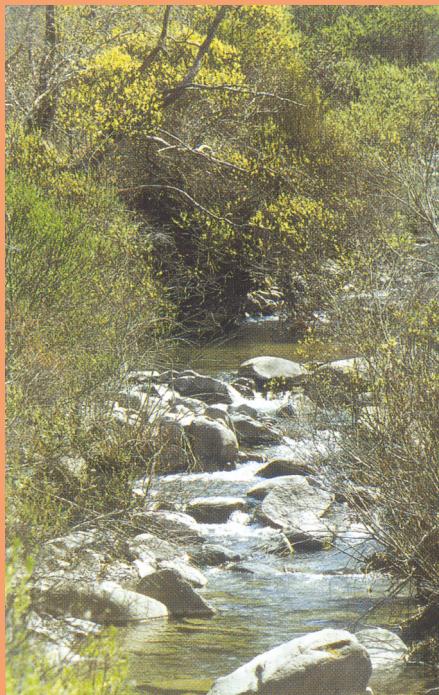
■ **ΕΓΓΡΑΦΗ - ΣΥΝΔΡΟΜΗ**
Εγγραφή νέου μέλους: 5 ευρώ
Ετήσια Συνδρομή: 15 ευρώ
Συνδρομή εξωτερικού: 30 ευρώ

■ **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ**
Συνεργασίες δημοσιευμένες ή όχι, δεν
επιστρέφονται. Τα ενυπόγραφα κείμενα
εκφράζουν τις απόψεις του υπογράφοντος
και όχι κατ' ανάγκην της Διεύθυνσης
του περιοδικού.

■ **ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ**
Αποψη από το Μεγάλο Χωριό (φωτ. Μαίρη
Καλλιάνη)
Γαύρος - Ποτάμι (φωτ. Γιώργος Σταυράκης)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Με λίγα λόγια (Συντακτική Επιτροπή)	1
Πρακτικά Τακτικής Γενικής Συνέλευσης	2-6
Νέα από το Λαογραφικό Μουσείο	7
Ανταποκρίσεις από το Kongo της Αφρικής	8-9
Πέτρινα γεφύρια στο Μεγάλο Χωριό και την Ευρυτανία	10-12
Κοινωνικός προβληματισμός (Γ. Σταυράκης)	13-15
Ιστορικά (Ντίνα Στασινοπούλου)	16-17
Σελίδες από την Ελληνική Ιστορία (Κ. Καραμέτας)	18-21
Μεγαλοχωρίτικα	22-27
Επιστολές που λάβαμε ή στείλαμε	28-29
Βιβλία και Συγγραφείς	30-31
Προσφορές	32-33
Μεγαλοχωρίτικα Πένθη	34-36

Με λίγα λόγια

Μια ακόμη έκδοση της ΦΩΝΗΣ του χωριού μας φτάνει στα χέρια των μελών και φίλων του ιστορικού Συνδέσμου μας. Σε πείσμα των καιρών που βιώνει η πατρίδα μας, εμείς από το Σύνδεσμο, όπως και οι προκάτοχοί μας, συνεχίζουμε την ωραία προσπάθεια για τη διατήρηση και την, όσο γίνεται, καλυτέρευση της πολιτιστικής κληρονομιάς που μας άφησαν οι γονείς και πρόδυονί μας. Και αυτές δεν είναι λίγες. Όλοι ξέρουμε την ιστορική και πολύτιμη παρακαταθήκη που βρήκαμε στη μακρόχρονη ιστορική διαδρομή του Συνδέσμου και έχουμε ηθική και ιστορική υποχρέωση να τη διαφυλάξουμε. Δεν είναι εδώ ο χώρος να αναφέρουμε τα δρώμενα και τα επιτεύγματα. Εξ άλλου αυτά είναι γνωστά σε όλους όσους συμμετέχουν στο Σύνδεσμο, και όχι μόνο. Εκείνο που προέχει στις μέρες μας είναι να διαφυλάξουμε την ενότητα, να αυξήσουμε τη συμμετοχή μας στις δραστηριότητες του Συνδέσμου που γίνονται στην Αθήνα και το χωριό μας, να φέρουμε και να μυήσουμε τα νέα παιδιά στην ωραία προσπάθεια που γίνεται για πολιτιστικές και πνευματικές αξίες.

Οι συνδρομές και οι χρηματικές δωρεές που κάνουμε για το Σύνδεσμο είναι η αιμοδοσία για άμεσες και τρέχουσες ανάγκες, όπως η συντήρηση της Πνευματικής Στέγης στην Αθήνα, το Ιστορικό Μουσείο μας στο χωριό, η τακτική έκδοση της ΦΩΝΗΣ, οι πολιτιστικές εκδηλώσεις κ.ά.

Το 2012 μας ήρθε με πολλά σύννεφα στον ορίζοντα, κυρίως για τα νέα παιδιά, και όχι μόνο. Εμείς αισιοδοξούμε για ένα καλύτερο μέλλον.

Το πρόγραμμα της 25ης Πολιτιστικής Εβδομάδας στο Μεγάλο χωριό θα το βρείτε στο παρόν τεύχος. Ο Αύγουστος κάθε χρόνο είναι ο μήνας που γίνεται το αντάμωμα Μεγαλοχωριτών και φίλων από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Μέχρι το επόμενο τεύχος, το Δ.Σ. του Συνδέσμου μας εύχεται σε όλα τα μέλη του, σε όλους τους Μεγαλοχωρίτες απανταχού της γης, καθώς και στους φίλους του χωριού μας καλό καλοκαίρι.

Η Συντακτική Επιτροπή

**‘Όταν βοηθάς και συμμετέχεις στο Σύνδεσμο,
προσφέρεις και τιμάς τον τόπο σου και το χωριό σου.**

**Το Δ.Σ. του Συνδέσμου εύχεται σε όλα τα μέλη του
και σε όλους τους Μεγαλοχωρίτες Εσωτερικού και Εξωτερικού,
καθώς επίσης στους φίλους του Χωριού μας**

Καλό Καλοκαίρι

**ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ 18-03-2012
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ "Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ"**

Μετά από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.), η οποία κοινοποιήθηκε εμπρόθεσμα και νομότυπα, συνήλθαν σήμερα Κυριακή 18 Μαρτίου 2012 και ώρα 10:30 στα γραφεία του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών «Η Αγία Παρασκευή» Μαυροκορδάτου αρ.6 τα μέλη σε τακτική Γενική Συνέλευση.

Ο Γραμματέας διάβασε τον κατάλογο των μελών, τα οποία είναι ταμειακά εντάξει, και βρέθηκαν 95. Μετρήθηκαν τα παρόντα μέλη και βρέθηκαν 54, των οποίων τα ονοματεπώνυμα καταχωρήθηκαν στον ονομαστικό πίνακα παρουσίας μελών.

Η Πρόεδρος Μαίρη Καλλιάνη πήρε το λόγο και, αφού καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και τους ευχαρίστησε για την παρουσία τους, ανακοίνωσε, όπως γίνεται κάθε χρόνο, το θλιβερό κατάλογο όσων έφυγαν από κοντά μας και αυτοί είναι οι:

Πασσάς Πάρις, Γαβρίλης Δημήτριος, Βονόρτας Διονύσης, Πριτισόλας Ιωάννης, Αραπογιάννη Μαρίκα, Γρούμπα Γιαννούλα, Τουλούπα Ιουλία, Παπαγεωργίου Λάμπρος, Μαχαλιώτης Γεώργιος, Χατζιαντώνη Έλενα, Σταμάτη Ρίνα, Τασιούλη Αλεξάνδρα, Παναγιωτόπουλος Κώστας, Μαντζιούτας Νίκος, Βονόρτας Ιωάννης και Βαμβακάς από τη Θεσσαλονίκη.

Κρατήθηκε ενός λεπτού σιγή.

Συνεχίζοντας η Πρόεδρος τόνισε την ανάγκη ενημέρωσης των μελών για το έργο που επιτέλεστηκε από το Δ.Σ. τη χρονιά που πέρασε.

Χορός και κοπή Βασιλόπιτας: Την Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2012 στην κοσμική ταβέρνα "ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ" πραγματοποιήθηκε ο ετήσιος χορός του Συνδέσμου και το φλουρί κέρδισε η Λίζα Στασινοπούλου. Παρ' όλη την κρίση είχε επιτυχία και μεγαλύτερη προσέλευση από την περοσινή χρονιά.

Μνημόσυνο Εθνομαρτύρων & Μεγαλοχωριτών: Όπως κάθε χρόνο, έτοι και φέτος τελέστηκε στον Ι. Ν. Ζωοδόχου Πηγής από τον αγαπητό σε όλους μας συγχωριανό π. Κων/νο Βαστάκη και ακλούθησε καφές στο εντευκτήριο του Συνδέσμου. Την ίδια ημέρα έγινε μνημόσυνο και στον Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής στο Μεγάλο Χωριό.

Διαλέξεις: Πραγματοποιήθηκαν τέσσερις (4) ομιλίες στην εστία του Συνδέσμου με θέμα τον άνθρωπο.

Πολιτιστικές Εκδηλώσεις: Όπως κάθε χρόνο, έτοι και φέτος πραγματοποιήσαμε στο Μεγάλο Χωριό με επιτυχία την 24η Πολιτιστική Εβδομάδα. Για πρώτη φορά κατόπιν επιθυμίας πολλών συγχωριανών συμπειριλάβαμε και τουρνουά δηλωτής, το οποίο επίσης είχε επιτυχία. Θέλουμε προτάσεις (γραπτώς) στο Δ.Σ. για καινούργιες εκδηλώσεις.

Εκδόσεις: Ο Σύνδεσμος συνεχίζει την έκδοση του περιοδικού «Φωνή του Μεγάλου Χωριού» (ΦΜΧ) ανά εξάμηνο και όπως πάντα θέλουμε να μας ενημερώνετε εγκαίρως για τα κοινωνικά σας.

Λαογραφικό Μουσείο: Όπως θα διαβάσατε στο τελευταίο τεύχος της Φωνής (ΦΜΧ), επετεύχθη η ολοκλήρωση **ενός μεγάλου έργου** με την προσθήκη της εξ ολοκλήρου ανακαινισμένης βιβλιοθήκης. Το Δ.Σ. αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει όλους όσους συνέβαλαν στο να πραγματοποιηθεί αυτό το έργο στο χωριό μας. Οι επισκέπτες, εκτός από τους τουρίστες, ήταν σχολεία και φορείς απ' όλη την Ελλάδα. Από 1-1-2011 έως σήμερα το επισκέφθηκαν

4954 άτομα. Θερμή παράκληση να συνεχίσουμε όλοι μαζί να στηρίζουμε το καμάρι της Ευρυτανίας (λόγια που βλέπουμε καταγεγραμμένα στο βιβλίο επισκεπτών) και όχι μόνο.

Στέγη Συνδέσμου: Την πρώτη Τετάρτη κάθε μήνα από τις 17:30 έως 21:00 (εκτός Χριστούγεννα, Πάσχα και καλοκαίρι) είναι ανοικτή για τα μέλη και τους φίλους του Συνδέσμου. Πάντα μας περιμένει για οποιαδήποτε εκδήλωση. Ενημερωθείτε για τις εκδηλώσεις μας από την ιστοσελίδα του Συνδέσμου (www.smap.gr).

Κλείνοντας, ευχαριστώ τα μέλη του Δ.Σ. και των επιτροπών, τον Δήμαρχο που το καλοκαίρι ήταν χορηγός της βραδιάς νεολαίας, τον Πρόεδρο και το Τοπικό Συμβούλιο Μεγάλου Χωριού και όσους με τις προσφορές τους στήριξαν και στηρίζουν το Σύνδεσμο. Ζητάμε την ηθική και οικονομική στήριξή σας από τα χρήματα που ξέρουμε ότι δεν σας περισσεύουν, ιδιαίτερα στους δύσκολους καιρούς που ζούμε. Τα μηνιαία έξοδά μας εδώ και στο χωριό ανέρχονται στο ποσό των τετρακοσίων πενήντα ευρώ (450,00 ευρώ) περίπου. Τέλος, να θυμόμαστε όλοι ότι ο Θεός μας χάρισε υγεία και ένα υπέροχο χωριό.

Ευχαριστώ που είχατε την υπομονή να με ακούσετε και καλώ τον ταμία κ. Ανδρέα Α. Παΐδα να σας ενημερώσει για το ταμείο.

Ισολογισμός της 31-12-2011

ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
Υπόλοιπο χρήσης 2010	3927,25	Κοινόχρηστα Εστίας	865,08
Συνδρομές-Εγγραφές	6957,96	Ο.Τ.Ε Εστίας & Λ. Μουσείου	545,30
Υπέρ Σκοπών Συνδέσμου	2520,00	Δ.Ε.Η Εστίας & Λ. Μουσείου	483,57
Υπέρ Λαογραφικού Μουσείου, Βιβλιοθήκης, Πνευμ. Στέγης	73327,50	Ταχυδρομικά (Τραφικά-internet) Εστίας & Μουσείου	1282,92 190,77
Υπέρ Φ.Μ.Χ	2885,00	Εφορία	3050,98
Υπέρ Ι. Ναών	0,00	Δαπάνες Λαογραφικού Μουσείου, Πνευμ. Στέγης & Βιβλιοθήκης	74019,10
Από Εκδηλώσεις	3470,00	Πόλης Καταθέσεων	2632,00
Από Επιχορηγίσεις	0,00	Έκδοση ΦΜΧ - Εντύπων	3736,84
Από Τόκους Καταθέσεων	1,21	Εκδηλώσεις	75,00
Από Παγκάρι Μουσείου	810,00	Διάφορα	300,00
Από Πώληση Βιβλίων	70,00		
Από Πωλητήριο Μουσείου	300,00		
ΣΥΝΟΛΟ	94268,92	ΣΥΝΟΛΟ	86881,56

Υπόλοιπο προς χρήση το 2012 (7.387,36 ευρώ)

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΣΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ

Τα μέλη και οι φίλοι του Συνδέσμου των Μεγαλοχωριτών "Η Αγία Παρασκευή" μπορούν πλέον να καταβάλλουν συνδρομές ή δωρεές στον υπ' αριθμόν 66125581 καταθετικό λογαριασμό της ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ.

Προϋπολογισμός 2012

ΕΣΟΔΑ	ΕΞΟΔΑ
Υπόλοιπο Χρήσεως 2011	7387,36
Συνδρομές-Εγγραφές	5000,00
Υπέρ Σκοπών Συνδέσμου	2000,00
Υπέρ Λαογραφικού Μουσείου, Βιβλιοθήκης, Πνευμ. Στέγης	3000,00
Υπέρ Φ.Μ.Χ	2000,00
Υπέρ Ι. Ναών	500,00
Από Εκδηλώσεις	800,00
Από Επιχορηγήσεις	1000,00
Από Τόκους Καταθέσεων	5,00
Από Παγκάρι Μουσείου	500,00
Από Πόληση Βιβλίων	50,00
Από Πωλητήριο Μουσείου	300,00
	Διάφορα
	Αποθεματικό
ΣΥΝΟΛΟ	22542,36
	ΣΥΝΟΛΟ
	22542,36

Αφού διάβασε τον ισολογισμό και τον προϋπολογισμό του Συνδέσμου ο Ανδρέας Παΐδας, ευχαρίστησε και αυτός τα παρευρισκόμενα μέλη και εξέφρασε την επιθυμία να συνεχίσει δημιουργικά ο Σύνδεσμος.

Στη συνέχεια το λόγο πήρε ο πρόεδρος της Εξελεγκτικής Επιτροπής κ. Κων/νος Μανθόπουλος και διάβασε την έκθεση της επιτροπής.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ "Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ" ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σήμερα στην Αθήνα 22 Φεβρουαρίου 2012 ημέρα Τετάρτη και ώρα 18:00 οι κάτωθι υπογραφόμενοι:

1. Κωνσταντίνος Μανθόπουλος
2. Μερσίνη Δανίλη και
3. Σταύρος Πριόβολος

μέλη της εξελεγκτικής επιτροπής του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών «Η Αγία Παρασκευή» συγκεντρωθήκαμε μετά από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) στο γραφείο του Συνδέσμου, Μαυροκορδάτου 6 Αθήνα, και κάναμε τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης από το Δ.Σ.

Στη διάθεσή μας είχαμε όλα τα τηρούμενα διαχειριστικά βιβλία, διπλότυπες αποδείξεις εισπράξεως, χρηματικά εντάλματα και αποδείξεις πληρωμής εξόδων, καθώς και όλες τις απαραίτητες διευκρινίσεις από τον ταμία και κάναμε τον έλεγχο διαχείρισης από **1/1/2011** έως **31/12/2011**.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

1. Έσοδα

Για την εισπραξη των εσόδων χρησιμοποιήθηκαν διπλότυπες αποδείξεις. Τα έσοδα της ανωτέρω περιόδου μαζί με το υπόλοιπο της προηγούμενης οικονομικής χρήσεως έφθασαν στο ποσό των **Ενενήντα Τεσσάρων Χιλιάδων Διακοσίων Εξήντα Οκτώ Ευρώ και Ενενήντα Δύο Λεπτά (94.268,92)**.

2. Έξοδα

Από τις αποδείξεις πληρωμών και τα χρηματικά εντάλματα που χρησιμοποιήθηκαν, προκύπτει ότι τα έξοδα ήταν **Ογδόντα Έξι Χιλιάδες Οκτακόσια Ογδόντα Ένα Ευρώ και Πενήντα Έξι Λεπτά (86.881,56)**.

Το υπόλοιπο για τη νέα οικονομική χρήση του **2012** είναι **Επτά Χιλιάδες Τριακόσια Ογδόντα Επτά Ευρώ και Τριάντα Έξι Λεπτά (7.387,36)**.

Από το ποσό αυτό είναι κατατεθειμένα:

α. Σε λογαριασμό της Εθνικής Τράπεζας με αριθμό (040/482102-58) **Δύο Χιλιάδες Πεντακόσια Τρία Ευρώ και Εξήντα Έξι Λεπτά (2.503,66)**.

β. Σε λογαριασμό της Εμπορικής Τράπεζας με αριθμό (66125581) **Τρεις Χιλιάδες Εξακόσια Εβδομήντα Έξι Ευρώ και Εβδομήντα Οκτώ Λεπτά (3.676,78)**.

Και Χίλια Διακόσια Έξι Ευρώ και Ενενήντα Δύο Λεπτά (1.206,92) βρίσκονται στα χέρια του ταμία.

Η εξελεγκτική επιτροπή αισθάνεται την ανάγκη να συγχαρεί το Δ.Σ. του Συνδέσμου για την όλη δράση του και τις προσπάθειές του για τη συνεχή βελτίωση της προσφοράς του στο χωριό και σε όλους εμάς. Αξίζει να τονίσουμε τη σχολαστική και λεπτομερή ενημέρωση των διαχειριστικών βιβλίων.

Επίσης ευχόμαστε όλοι οι Μεγαλοχωρίτες να είναι όσο το δυνατόν πιο κοντά και πιο ενεργά στο Δ.Σ., ώστε επαξίως το Μεγάλο Χωριό να είναι μεγάλο και στο όνομα και σε όλες τις δραστηριότητες.

Η Εξελεγκτική Επιτροπή

Η Πρόεδρος, αφού άκουσε τον Ισολογισμό και Προϋπολογισμό από τον ταμία Ανδρέα Α. Παΐδα, καθώς και την έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής από τον κ. Κων/vo Μανθόπουλο, ζήτησε από το σώμα την απαλλαγή του Δ.Σ. για την περσινή χρονιά. Το σώμα συμφώνησε δι' ανατάσσεως της χειρός και στη συνέχεια ζήτησε από το παρευρισκόμενο μέλος του τοπικού συμβουλίου Μεγάλου Χωριού, κ. Γεώργιο Δάλκο, μία επιπλέον πληροφόρηση σχετικά με τα τεκταινόμενα στο χωριό.

Παίρνοντας το λόγο ο κ. Δάλκος είπε ότι το τελευταίο διάστημα έγιναν δύο ευχάριστα πράγματα στο χωριό:

α. Μετά από αγωγές εκατέρωθεν μεταξύ του Δήμου Καρπενησίου και του τελευταίου μισθωτή του ξενοδοχείου, το Δεκέμβριο του 2011, το δικαστήριο, αφού συνεκδίκασε τις αγωγές, έκρινε έκπτωτο το μισθωτή και τον υποχρέωσε να παραδώσει τα κλειδιά, να καταθέσει όλα τα οφειλόμενα μισθώματα, καθώς επίσης και τα δικαστικά έξοδα. Εφόσον δεν υπάρχει άλλη εμπλοκή, ο Δήμος προτίθεται μέχρι το Πάσχα να δημοπρατήσει μόνο τη σάλα του ξενοδοχείου, επειδή οι δύο όροφοι πάνω από αυτή χρειάζονται σοβαρή ανακαίνιση. Επίσης ο Δήμος κατέβαλε το ποσό των σαράντα χιλιάδων ευρώ (40.000,00) πρόστιμο, για την τακτοποίηση πο-

λεοδομικής αυθαιρεσίας του τρίτου και μέρος του δεύτερου ορόφου, σύμφωνα με τον τελευταίο νόμο περί τακτοποίησης των αυθαιρέτων για τα επόμενα τριάντα χρόνια. Λόγω της καταβολής του ανωτέρω ποσού, ο Δήμος ξόδεψε μεγάλο μέρος από το κονδύλιο που ήταν προγραμματισμένο για την εκτέλεση διαφόρων έργων στο χωριό και τα οποία πήραν αναβολή.

β. Έγινε ο διαγωνισμός για την παραχώρηση του ιχθυοτροφείου στο Γάβρο και ένας συγχωριανός μας, ο Θανάσης Μπακατσιάς, μαζί με τον Γιώργο Παναγιωτόπουλο από το Μικρό Χωριό πλειοδότησαν και πήραν την επιχείρηση. Έτσι και κάποιες οικογένειες θα έχουν τη ευκαιρία να δουλέψουν και να παραμείνουν στο χωριό.

Μετά τον κ. Δάλκο το λόγο ζήτησε και πήρε ο κ. Γεώργιος Σταυράκης λέγοντας: «Τώρα με τον "Καλλικράτη" (νόμο ενοποίησης των Δήμων) κατά την ταπεινή μου άποψη έγιναν κάποια λάθη στην ένταξη μικρών χωριών στους δήμους. Υπάρχει μία κίνηση ή μία άποψη από ορισμένους, που έχουν ενταχθεί, ότι κακώς παραμένει Δήμος Καρπενησίου. Θα έπρεπε να βρεθεί ή επινοηθεί μία άλλη ονομασία που θα περιελάμβανε πολιτιστικά, ιστορικά κ.ο.κ όλους τους Δήμους που εντάχθηκαν στο νεοσύστατο Δήμου Καρπενησίου. Βέβαια, πολλοί και κυρίως οι παλιοί Καρπενησιώτες αυτό δεν θα το αποδεχθούν, είναι όμως μία πρόταση για να υπάρξει αλλαγή στον τίτλο, ώστε, όπως είπα και πριν, να τιμώνται πολιτιστικά και ιστορικά και τα άλλα χωριά. Διότι σε βάθος χρόνου μπορεί να έχουμε μία παρόμοια "κατάσταση με εκείνη των Σκοπίων", σε μικρογραφία βέβαια η δική μας, αφού ο δήμος Καρπενησίου είναι ιστορικός για τη δική του θέση, θα πρέπει όμως να ληφθεί υπόψη και αυτός ο παράγοντας. Αυτά έχω να σας πω και ευχαριστώ πού με ακούσατε».

Μη ύπαρξης προς συζήτηση άλλων θεμάτων, λύθηκε η Γενική Συνέλευση.

Αθήνα 18-03-2012

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Δ.Σ.

Για την ενίσχυση του συλλόγου μας

Η πρόσφατη απόφαση του κράτους για φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας, ακόμη και των συλλόγων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, έχει προκαλέσει αφαίμαξη των εσόδων του συλλόγου μας, σε βαθμό που να μην είναι δυνατόν να ανταποκριθούμε στα πάγια έξοδά μας.

Για την ενίσχυση των οικονομικών του συλλόγου, οργανώνουμε λαχειοφόρο αγορά, με λαχνούς των 5 ευρώ.

Θα κληρωθεί μια τηλεόραση plasma 40", στην εκδήλωση της βραδιάς του τσίπουρου, στις 12-8-2012.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Η επισκεψιμότητα μεγάλη, φορείς, σύλλογοι, σχολεία, επισκέπτες της Ευρυτανίας.

Τα λόγια αποτυπωμένα στο βιβλίο Επισκεπτών του Μουσείου, λόγια βγαλμένα μέσα από την καρδιά τους.

Το α' εξάμηνο του 2012 μας επισκέφθηκαν από σχολεία: **Γυμνάσια:** Μεσολογγίου, Θρακομακεδόνων, Διονύσου, Τραγανού Ηλείας, Αθηνών, 2ο Ηρακλείου Κρήτης, Κρυονερίου, 7ο Καρδίτσας, Άνδρου. **Λύκεια:** Γαλαξιδίου, Γαλατά, Γλυφάδας, 8ο Αθηνών, Πύργου Ηλείας.

Σύλλογοι: Συνταξιούχων Υπαλ. ΙΚΑ, Συνταξ. Υπαλ. ΕΤΕ, Σεριφείων και Λέσχη Κλασικού Αυτοκινήτου. **Μουσεία:** Μπενάκειο και Νομισματικό.

Την 1η Απριλίου, εννέα **Άγγλοι τουριστικοί πράκτορες** επισκέφθηκαν το Μουσείο μας συνοδευόμενοι από τη σύμβουλο του Δημάρχου μας στις 10.00 το πρωί. Ξεναγήθηκαν σε όλους τους χώρους επί μιάμιση ώρα. Έμειναν εντυπωσιασμένοι που σε ένα τόσο μικρό χωριό υπάρχει Ιστορικό -Λαογραφικό Μουσείο με τέτοιες προδιαγραφές. Εκ μέρους του Συνδέσμου τους προσφέρθηκαν αναμνηστικά δώρα. Ευχή όλων μας η στήριξη του έργου αυτού από τους φίλους, τους φορείς του τόπου μας και όχι μόνο, για τη διάσωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Σας ενημερώνουμε ότι δημιουργήθηκε **ομάδα φίλων Ιστορικού - Λαογραφικού Μουσείου Μεγάλου Χωριού στο Facebook** και έχουν έως τώρα γραφτεί 260 μέλη.

Επίσης η προβολή του Μουσείου μας γίνεται και με εργασίες που πραγματοποιούνται στα Πανεπιστήμια από φοιτητές, όπως η εργασία της Ντορίτας Λαδοπούλου που πραγματοποίησε και παρουσίασε στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

Μαίρη Καλλιάνη

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ

Τηλέφωνα επικοινωνίας: 22370 41502 ή 6948 295141

* * *

ΗΜΕΡΕΣ - ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Παρασκευή - Σάββατο - Κυριακή και αργίες

10.30 - 14.00 από 1/10 έως 31/5

10.00 - 14.00 και 18.00 - 20.00 από 1/6 έως 30/9

Ανταποκρίσεις από το Kongo της Αφρικής

Σεβ. Μητροπολίτου Πενταπόλεως κ. Ιγνατίου

Μνημείο στην Κινσάσα για τον Μακαριστό Μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικής κυρό Τιμόθεο

Ο αείμνηστος ιεράρχης κυρός Τιμόθεος Κοντομέρκος εποίμανε με ιεραποστολικόν ζήλον την Ι. Μητρόπολιν Κεντρώας Αφρικής: μάλιστα παρά την ταλαιπωρία της αναπηρίας του. Ενίσχυε δε κάθε ιεραποστολική προσπάθεια στη Μητροπολιτική περιοχή της ευθύνης του.

Είχε πόθον και τον εξέφρασε στους συνεργούς του όταν αποθάνη να ενταφιασθή στον αύλειο χώρο του Ι. Ναού Αγίου Νικολάου Kinshasa.

Συνέβη όμως να κοιμηθή στην Αθήνα και ετάφη εκεί.

Όταν ενημερώθηκε ο διάδοχός του στον επισκοπικό θρόνο για τον πόθον του ανδρός, εκκίνησε κάθε απαραίτητη διαδικασία και μεταφέρθηκαν τα οστά του και με σύμφωνη γνώμη της πλειοψηφίας των μελών της Ελληνικής Κοινότητος της Kinshasa ετοποθετήθηκαν εις τον εμπρός του Ι. Ναού του Αγίου Νικολάου χώρο, κάτω από το ωραίο μνημείο, που με επιμέλεια εγκατέστησε ο Πρόεδρος

Ο Μακαριστός Μητροπολίτης Κεντρώας Αφρικής κυρός Τιμόθεος.

της Ελληνικής Κοινότητος κ. Γεράσιμος Ντούνης.

Την επιμνημόσυνη δέηση ("τρισάγιον") ετέλεσε ο Σεβ. Μητροπολίτης Κεντρώας Αφρικής κ. ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ και ο Πρόεδρος της Κοινότητος απεκάλυψε το μνημείο και εξεφώνησε ενδιαφέροντα επιμνημόσυνο λόγο.

Εκείνη ακριβώς τη στιγμή γύρω από τον ίλιο (11.30 π.μ.) σχηματίστηκε ένας φωτοστέφανος στρογγυλός, που οι πρώτοι που τον είδαν με έκφραση και φωνή έδειξαν την απορία και το θαυμασμό τους. Όλων η προσοχή ήταν στην ομιλία του Προέδρου και περισσότερο τα βλέμματα παρατηρούσαν το καταπληκτικό φαινόμενο.

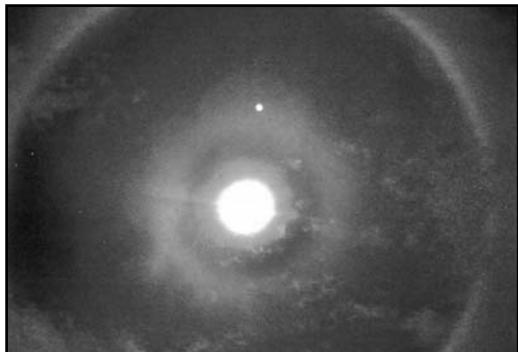
"Φυσικό φαινόμενο", θα πήτε. Μάλιστα. Όμως οι μεγαλύτεροι

Στα θεμέλια του μνημείου βρίσκονται τα οστά του Σεβ. Μητροπολίτη.

κατά την ηλικία γεννημένοι εδώ, ομολογούσαν ότι δεν ξαναείδαν αυτό το φυσικό φαινόμενο. Προσωπικά ο ίδιος το ξαναείδα, πριν από 26 χρόνια στην Kananga της Αφρικής.

Όλοι συμφωνούσαν ότι αυτό το σπανιώτατο φυσικό φαινόμενο, ακριβώς κατά την τέλεση του "τρισαγίου" (με τη λήξη της τελετής εξαφανίστηκε και το θέαμα), πάνω ακριβώς από τα κεφάλια εκείνων που τιμούσαν τον αείμνηστο ιεράρχη, πρέπει να είχε κάποιο νόημα, συμβολισμό και μήνυμα!

Ο φωτογραφικός φακός κατέγραψε το θαυμαστό φαινόμενο.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Επιμέλεια: **Μαίρη Καλλιάνη**

- Ο ισχυρός έχει σκλάβους, ο πλούσιος κόλακες και ο σοφός φίλους.
- Φυλάξου από τον άνθρωπο που απέκτησε ξαφνικά δύναμη που δεν την άξιζε.
- Ο άνθρωπος σωπαίνει στις κορυφαίες σπιγμές του: αντίκρυ στο θάνατο και στο μεγάλο πόνο, στο βαθύ έρωτα και στην αληθινή προσευχή.
- Πολλοί φοβούνται το κακό όνομα, αλλά λίγοι τη συνείδησή τους.
- Κι αν δεν μπορείς να κάνεις τη ζωή σου όπως τη θέλεις, τότε προσπάθησε όσο μπορείς: μην την εξευτελίζεις!!!
- Πέτα όσο πιο ψηλά μπορείς. Τα ύψη δεν σκοτώνουν, τα χαμηλοπετάγματα πονάνε και πληγώνουν.
- Χαμογέλασα!!! Είναι η καλύτερη λύση γι' αυτούς που σε μισούν.
- Όταν εμπιστευθείς έναν άνθρωπο, δυο πράγματα μπορείς να κερδίσεις, ή έναν άνθρωπο για μια ζωή ή ένα μάθημα για μια ζωή.
- Η ζωή μου, οι κόποι μου, οι θυσίες μου, ανήκουν σ' αυτούς που τους αξί-

ζουν. Το μυαλό μου σ' αυτούς που το διεγείρουν. Η καρδιά μου σ' αυτούς που την κάνουν να χτυπά δυνατά.... Όμως η τύχη μου δεν ανήκει πουθενά.... δεν την ορίζω... Είναι ΕΛΕΥΘΕΡΗ!!! Αυτός που σε κάνει να θυμώνεις σε ελέγχει. Μην δίνεις σε κανένα αυτή τη δύναμη!!! Ιδίως σε αυτούς που το κάνουν επίτηδες!!!

- **Πως χαρακτηρίζουν οι επαγγελματίες την κατάσταση με την οικονομική κρίση:**

Φούρναρης: Ψίχουλα

Αγρότης: Ζήσε Μάη μου να φας τριφύλλι.

Ανθοπόλης: Μαρασμός

Υφασματέμπορος: Πανί με πανί

Ψαράς: Ούτε λέπι

Φαρμακοποιός: Με το σταγονόμετρο

Ηλεκτρολόγος: Δεν βλέπω φως

Υδραυλικός: Μούφα η δουλειά

Μηχανικός αυτοκινήτου: Στο ρελαντί

Έμπορος χαλιών: Χάλια

Κομμωτής: Τρίχες

Πέτρινα γεφύρια στο Μεγάλο Χωριό και την Ευρυτανία

Γράφει ο κ. Γιώργος Σταυράκης

Για τη λαϊκή παράδοση, τους μύθους και τους θρύλους για τους τελευταίους τρεις αιώνες, ως τις μέρες μας, τα πέτρινα γεφύρια αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της ιστορίας για τα χωριά της Ευρυτανίας. Το Μεγάλο Χωριό, κεφαλοχώρι από τα χρόνια της Τουρκοκρατίας, έχει ως ιστορική παρακαταθήκη του πέτρινα τοξωτά γεφύρια, χτισμένα από αρχιμαστόρους Η-

Το ιστορικό τοξωτό γεφύρι που συνδέει το Μεγάλο Χωριό με τη συνοικία Γαύρος. Πρωτοχτίστηκε στα χρόνια της Τουρκοκρατίας.

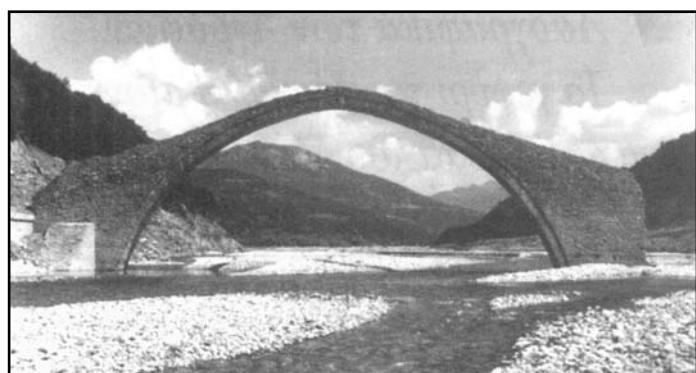
υπήρχε. Ο ασβέστης, που στα τούρκικα λεγόταν "κιρέτς", ήταν η απαραίτητη πρώτη ύλη για τη στερέωση της πέτρας. Υπάρχει η άποψη ότι ο ασβέστης ως οικοδομικό υλικό με τα χρόνια αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη αντοχή, σε αντίθεση με το τοιμέντο που η πάροδος του χρόνου αποδυναμώνει την ισχύ του. Παρ' όλα αυτά αυτό απομένει να αποδειχθεί από τους ειδικούς.

Και ενώ στην εποχή μας, στα χωριά έγιναν καινούρια σπίτια, συντηρούνται τα παλιά, έγιναν καινούριες εκκλησίες από τους νοσταλγούς του χωριού που γεννήθηκαν, δεν βλέπουμε το ίδιο για τη συντήρηση ή την αναπαλαίωση των μνημείων του τόπου μας, όπως είναι τα ιστορικά γεφύρια, οι νερόμυλοι του Μεγάλου Χωριού, τα παλιά πετρόχιστα αρχοντικά, τα στενά σοκάκια. Όλα αυτά στέκονται εκεί, βουβά και αμίλτη ερείπια, θαμμένα κάτω από σωρούς πέτρες και χώματα.

Εκτός όμως από την αδιαφορία και άρα την εγκατάλει-

πειρώτες και ντόπιους Ευρυτάνες, μοναδικής, ίσως, τέχνης για την εποχή τους. Σήμερα, με την έλευση ενός επίπλαστου πολιτισμού, τα περισσότερα από αυτά στέκονται εκεί παραμελημένα και δεν καταρρέουν χάρις στην εξαίρετη τέχνη των μαστόρων τους. Άλλα ως πότε;

Εμπειρικοί μάστορες και καλφάδες έβρισκαν την κατάλληλη θέση πάνω σε βράχους και στέρεα πρανή για να θεμελιώσουν ένα γεφύρι. Τα υλικά της εποχής ήταν η πέτρα, η άμμος και ο ασβέστης. Το τοιμέντο δεν

Το θρυλικό γεφύρι του Μανώλη.

ψη, ένας ακόμη λόγος για τον οποίο η λαϊκή αρχιτεκτονική κληρονομιά μας χάνεται, θύμα της αδιαφορίας, από νεοφότιστους τοπικούς παράγοντες, είναι ότι κανένας δεν ενδιαφέρθηκε να καταγράψει αυτά τα μνημεία και να τα επαναφέρει στη μνήμη των παλαιότερων και προπαντός στις νέες γενιές που έλκουν την καταγωγή τους από τα χωριά. Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι η επιστημονική έρευνα για ανασκαφές και καταγραφή, βιώνει ακόμα τη νηπιακή της ηλικία, πράγμα που εμπεδώνει αρνητικά την αληθινή πολιτισμική εξέλιξη του τόπου μας. Δεν γίνεται κατανοητό από ορισμένους παράγοντες ότι η ανάδειξη ιστορικών μνημείων θα συμβάλει στην αδξηση του ποιοτικού τουρισμού και άραθα είναι συμφέρον για τοπικούς επαγγελματίες.

Αν υπάρχουν κάποιοι λιγοστοί ιστορικοί χώροι στην κοιλάδα της Ποταμιάς, οι οποίοι έχουν μελετηθεί, όπως είναι ο παλαιοχριστιανικός Ναός του Αγίου Λεωνίδη στο Κλαψί, αυτό έγινε χάρις και στις άοκνες, επί δεκαετίες, προσπάθειες του ερευνητή κ. Δημ. Φαλλή, συγγραφέα και ιστορικού. Σήμερα και αυτός ο μοναδικός παλαιοχριστιανικός ναός στην Ευρυτανία με τα ανεπανάληπτης τέχνης επιδαπέδια ψηφιδωτά μένει αναξιοπόιητος και εγκαταλειμμένος στη φθορά του χρόνου και των καιρικών συνθηκών της Ευρυτανίας.

Η τοξωτή γέφυρα του Γαύρου, ιστορικό αρχιτεκτόνημα και διάβα για τους κατοίκους της Ποταμιάς και των χωριών της Καλιακούδας, επί δεκαετίες τώρα γνωρίζει ασυγχώρητη εγκατάλειψη, ενώ αντιθέτως χλιάδες κυβικά μπετόν έχουν πέσει για να στηρίξουν κήπους και χωράφια ήσσονος οπηασίας. Η συγκεκριμένη γέφυρα εδώ και πολλά χρόνια παρουσιάζει βαθιά φθορά στους αρμούς και είναι απορίας άξιο γιατί τόσα χρόνια, από ότι γνωρίζω, κανένας ειδικός δεν κατέβηκε στην κοίτη του ποταμού να αξιολογήσει τυχόν κίνδυνο κατάρρευσης της γέφυρας. Τις τελευταίες δυο δεκαετίες με τα ευρωπαϊκά προγράμματα, τα χρήματα υπέρχαν για οπιδήποτε άλλο, όχι όμως για τη συντήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ακόμη και για το βάψιμο των κυκλιδωμάτων στις γέφυρες δεν βρέθηκαν μερικά κιλά ελαιόχρωμα για να βαφούν και να καλύψουν τη σκουριά. **Λιγοστοί Μεγαλοχωρίτες, μέσα και έξω από το Σύνδεσμό, είναι αλήθεια ότι τις τελευταίες δυο-τρεις δεκαετίες με πάθος και αστείρευτη αγάπη για το χωριό, με συνείδηση και συναίσθηση της ιστορίας του, ίδρυσαν και εμπλούτισαν το ιστορικό και λαογραφικό Μουσείο, το οποίο σήμερα κατατάσσεται ανάμεσα στα καλύτερα στην ελληνική περιφέρεια.**

Ας μου επιτραπεί να πω και μια άλλη αλήθεια. Αυτοί οι σκαπανείς για την αληθινή πολιτισμική λαϊκή κληρονομιά του χωριού μας γνώρισαν την αδιαφορία, για να μην καταγράψουμε κάτι άλλο, από αρκετούς που όφειλαν να είναι αρωγοί και συμπαραστάτες σε κάθε προσπάθεια πολιτιστική και κοινωνική.

Το γεφύρι του «Καντζιά» στη διαδρομή για το Γαύρο. Πάνω του πέρασαν γενιές και γενιές Μεγαλοχωριτών. Συμπληρώνει διακόσια, και πλέον, χρόνια από τότε που πρωτοχίστηκε. Στη δυτική πλευρά του υπάρχει ο γραφικός νερόμυλος «Καντζιά», θαμμένος στις πέτρες και τη βλάστηση.

Το τοξωτό γεφύρι στη θέση Διπόταμα στο δρόμο για το Μοναστήρι του Προυσού.

είναι και η αρχιτεκτονική κληρονομιά κάθε τόπου, δεν μπορεί να έχουν μέλλον.

Τελικά όμως κερδίζει το ωραίο και το αληθινό σε πείσμα της αδιαφορίας κάποιων.

Δυστυχώς η κοινωνική διαστρωμάτωση στα χωριά που άλλαξε σε μεγάλο βαθμό, μεώσε τη συνείδηση κληρονομικής εντοπιότητας και άρα το ζήλο για τη συντήρηση και την αξιοποίηση της παραδοσιακής κληρονομιάς.

Πρέπει ωστόσο όλοι μας να κατανοήσουμε και να αναλάβουμε την ευθύνη της γενιάς μας ότι λαοί χωρίς τη γνώση της ιστορίας, μέσα στην οποία

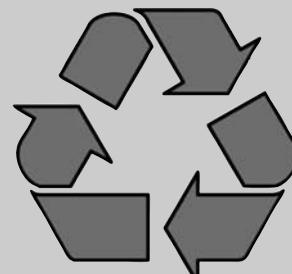
Ότι θάβουμε στην άμμο, δεν σημαίνει ότι εξαφανίζεται

- Το χαρτί έχει διάρκεια ζωής: 2-4 εβδομάδες
- Το ύφασμα: 1 χρόνο
- Τα μέταλλα: 100 χρόνια
- Το αλουμίνιο: 200-500 χρόνια
- Το πλαστικό: 450 χρόνια
- Το γυαλί δεν γνωρίζουμε πόσους αιώνες ζει

Πριν ξεκινήσουμε για την παραλία, ας πάρουμε μαζί μας μια ανακυκλώσιμη σακούλα απορριμάτων για να τα ξαναπάρουμε μαζί μας, εάν δεν υπάρχει οργανωμένο σύστημα αποκομιδής τους στην ακτή.

Επιβλαβή σκουπίδια στις ακτές και τις θάλασσες:

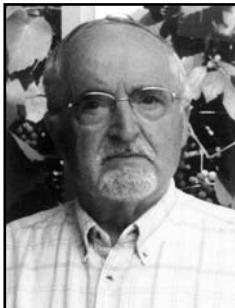
- Πλαστικά
- Μεταλλικά - Αλουμίνια
- Πετρελαιοειδή - Λάδια
- Σιδερικά
- Ελαστικά αυτοκινήτων
- Συσκευασίες αντιηλιακών
- Καλαμάκια αναψυκτικών
- Αποτσίγαρα και άλλα πολλά

Συμπέρασμα:

Μάλλον τα σκουπίδια "θάβουν" εμάς παρά εμείς αυτά.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Αμοραλισμός: Συνταγή παρακμής

Γράφει ο κ. Γιώργος Σταυράκης

Καθηγητής Αγγλικών - Κοινωνιολόγος

Η διολίσθηση του ανθρώπου σε αμοραλιστική πορεία δεν είναι ασυνήθιστη στην Ιστορία. Πάντοτε υπήρχαν ιστορικές περίοδοι, όπου οι μάζες επιδίωκαν την σύγχυση και την ανομία για να αποφύγουν τον "κλοιό" της συγκροτημένης κοινωνίας, και άρα, να επωφεληθούν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Ο Χριστός ήρθε στη γη σε περίοδο που επικρατούσε υποκρισία και μεγάλο έλλειμμα ανθρώπινης αλληλεγγύης. Την ευθύνη για τέτοια σοβαρά κοινωνικά φαινόμενα την έχει το σύνολο της κοινωνίας (πολίτες και πολιτικοί). Δηλαδή, οι πολιτικοί ρίχνουν το σπόρο της διαφθοράς και οι πολίτες ευχαρίστωση την καλλιεργούν και την αναπαράγουν. Το χειρότερο ωστόσο, δεν είναι αυτό. Οι πολιτικοί, και η πολιτική που ασκούν, μπορεί να αλλάξουν και να καταβάλουν μεγάλη και ειλικρινή προσπάθεια για να ξεριζώσουν αυτήν τη φθοροποιό κατάσταση. Το χειρότερο είναι η εξοικείωση της μάζας στην ανομία, που σταδιακά μεταβάλλεται σε μιθριδατισμό, πράγμα που σημαίνει ότι ο πολίτης, χωρίς να επιδιώκει αθέμιτο ατομικό ωφελιμισμό και αδιαφορία για τα κοινά, θα δοκιμάσει το σύνδρομο της "στέρησης", αν αυτό αποδίδει τι εννοούμε.

Ο λαός μας, παρά τη μεγάλη καθυστέρηση και την υπανάπτυξη μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, διατηρούσε ένα ικανοποιητικό βαθμό ηθικών αρχών σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής ζωής. Μπορεί να μην ήταν ότι καλύτερο με τα σημερινά στάνταρντς, αλλά η κοινωνική ισορροπία και ο σεβασμός σε αρχές και αξίες ήταν σε επίπεδα ανεκτά. Η πολιτική ηγεσία του τόπου, παρότι υπολείπονταν σε πολλά, έκανε φιλότιμες προσπάθειες και πέτυχε σχετική άνοδο του βιοτικού επιπέδου, χωρίς ωστόσο να επιτρέψει φαινόμενα μαζικού αμοραλισμού.

Έγιναν όμως και ανεπανόρθωτα λάθη, ένα από τα οποία ήταν η ανοχή, αν όχι η ενθάρρυνση, για να μεταναστεύσουν περίπου ένα εκατομμύριο νέοι Έλληνες στις δεκαετίες '50 και '60.

Ο αμοραλισμός, ως κοινωνιολογικός όρος, πρωτοεισήχθηκε στη Γαλλία στα μέσα του 19ου αιώνα για να αποδώσει την κατάσταση που επικρατούσε τότε. Δηλαδή, το μεγάλο έλλειμμα ηθικών αρχών με γρήγορη διολίσθηση σε κοινωνική αναρχία και χάος. Αργότερα, ο όρος αμοραλισμός εμπλουτίσθηκε από τον Ιταλό κοινωνιολόγο Vilfredo Pareto για να περιλάβει τη διαπίστωση ότι, κατ' αυτόν, δεν υπάρχει διαχρονική σταθερότητα σε ηθικές αξίες και αντιλήψεις. Οι κοινωνίες υπόκεινται σε μεταβολές ανάλογα με το γεωγραφικό χώρο, τη χρονική περίοδο και τις πολιτικές συνθήκες που επικρατούν. Βέβαια, ο αρχιτέκτονας του πολιτικού αμοραλισμού είναι ο Φλωρεντίνος Νικολό Μακιαβέλι στο 15ο αιώνα, με την αμίμητη αντίληψη ότι ο σκοπός αγιάζει τα μέσα". Δηλαδή, "το καλό αποτέλεσμα δικαιώνει και τη χειρότερη πράξη. Ο αμοραλισμός έχει μεγάλο μερίδιο ευθύνης για την οπισθοδρόμηση, και τελικά την παρακμή ιστορικά μεγάλων λαών, αρχής γενομένης από τη χώρα των Φαραώ, μέχρι τον Ελληνικό πολιτισμό, και αργότερα το Ρωμαϊκό. Λαοί της κεντρικής Ασίας και αλλού (π.χ. Ινδία) ζούνε και

σήμερα σε αναρχία και ηθική εξαθλίωση εξ αιτίας πολύμορφου αμοραλισμού, ο οποίος γι' αυτούς, στη διαδρομή του χρόνου, έγινε τρόπος ζωής.

Στις μέρες μας η πολυπλοκότητα των εξελίξεων και η σκόπιμη σύγχυση που διαχέεται σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, καθιστά τον αμοραλισμό μέρος της ζωής των λαών, και άρα, λίγο πολύ, αποδεκτό κοινωνικό φαινόμενο. Ο αμοραλισμός, όπου επικρατήσει, είναι η μητέρα πολλών κακών. Είναι η ρίζα του δέντρου, το οποίο παράγει το λαϊκισμό, τον παραγοντισμό, την εξαγορά συνειδήσεων, και γενικότερα την αναξιοκρατία. Δεν μπορεί, για παράδειγμα, η συνείδηση ενός δημοσίου παράγοντα να εξαγορασθεί, αν πρώτα ο ίδιος δεν έχει εκπέσει ηθικά. Δεν μπορεί ένας υπάλληλος του Δημοσίου να δεχθεί χρηματισμό (λάδωμα), αν πρώτα δεν διαπιστώσει ότι αυτή η αθλιότητα είναι διαδεδομένη, δηλαδή το ίδιο κάνουν και οι άλλοι. Δεν είναι ηθικά δυνατόν να αναπαράγεται η μετριότητα στη Δημόσια Ιεραρχία (Διοίκηση) και να καταλαμβάνονται καίριες θέσεις από αριβίστες, και συχνά ανεπαρκείς, αν πρώτα δεν έχει επέλθει αμοραλιστική νοοτροπία σε αυτούς που κάνουν τις επιλογές.

Αποτέλεσμα αυτών των καταστάσεων είναι το τέρας του αμοραλισμού να προσλαμβάνει μεγάλες διαστάσεις και να δημιουργούνται συμπαγνιακοί μηχανισμοί άμυνας, ώστε η απόδειξη να γίνεται εξαιρετικά δύσκολη έως αδύνατη (ίσως και επικίνδυνη).

Ο αμοραλισμός συντηρείται και γιγαντώνεται από πολιτικές σκοπιμότητες, οι οποίες υιοθετούν λαϊκιστικές συμπεριφορές. Όσο έντονες είναι οι ταξικές διαφοροποιήσεις και τα σύνδρομα ανασφάλειας του πολίτη, τόσο πιο επιτυχείς μπορεί να γίνουν οι στόχοι και οι σκοπιμότητες των πολιτικών. Στις εκλογικές αναμετρήσεις για το ποιοι θα μπούνε, ή όχι, στο κοινοβούλιο, ο αμοραλισμός μεγάλης μερίδας των πολιτών, (βλέπε ατομικισμός) οδηγεί σε επλογές ιδιοτέλειας, δηλαδή ποιο κόμμα είναι εκείνο που θα συνεχίσει να υπηρετεί την αδιαφάνεια και την ωφελιμιστική διαπλοκή. Από την άλλη άκρη του νήματος, όσο πιο πολύ οι λαϊκιστές διαπρέπουν στη χειραγώγηση της κοινής γνώμης (Social Manipulation), τόσο περισσότερο εμπεδώνονται καταστάσεις πολιτικού και κοινωνικού αμοραλισμού.

Από ένα σημείο και μετά, σε κοινωνίες όπου σχεδόν τα πάντα αμφισβητούνται, όπου η ιδιοτέλεια και η υποκρισία περισσεύουν, παρατηρείται σταδιακή εξασθένηση της κοινωνικής αλληλεγγύης. Ατονεί και χάνεται η όποια ουσιαστική ιδεολογική πάλη. Μένει όμως μια επίπλαστη ιδεολογική αντιπαλότητα, η οποία συχνά δείχνει να είναι και σκληρή, για να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες της τηλεόρασης, και μέσω αυτής, να "ενημερώνεται" ο λαός για την κοινωνική πρόνοια και τις υπόλοιπες ευαισθησίες που έχουν οι δημοσιογράφοι και η πολιτεία για τους πολίτες.

Στη συνείδηση μεγάλης μερίδας πολιτών, οι πολιτικοί και το σύστημα, παρ' όλα αυτά, φαίνονται χρεοκοπημένα. **Οι σχέσεις του μέσου πολίτη με τη δημόσια διοίκηση γίνεται σχέση αγάπης και μίσους.** Το τίμημα αυτής της διαταραχής, δυσαρμονίας αν θέλετε, το πληρώνουν κυρίως οι ανίσχυροι. Η καλή πίστη, που είναι η πεμπτουσία στις συναλλαγές ανάμεσα στον πολίτη και στην Δημόσια Διοίκηση, πάσχει σοβαρά με τα γνωστά σε όλους προβλήματα. Συμπερισματικά πρέπει να πούμε ότι η αληθινή δημοκρατία δεν μπορεί να ζήσει επί μακρόν εκεί που δεν υπάρχει ίθος. Τα δύο είναι συγκοινωνούντα δοχεία. Χωρίς ίθος, η δημοκρατία είναι περιτύλιγμα πολυτελείας, ενώ το περιεχόμενο βρίσκεται σε διαδικασία σήψης. **Σύμφωνα με τον Καντ, ακόμα και οι πιο τυχεροί στη ζωή, δεν μπορεί να είναι ευτυχείς σε κοινωνία διαφθοράς.** Σε κράτη στα οποία η πολιτική και η κοινωνική ζωή δεν έχει διαφθαρεί, δεν επιτρέπουν στους πολίτες να ζουν ως αργόσχολοι ευγενείς, αλλά ούτε αφήνουν την αλαζονεία

των νεόπλουτων να περιφρονεί τους τίμιους πολίτες. Σε κοινωνίες βαθιάς κοινωνικο-πολιτικής παρακμής και πώρωσης μερίδας των πολιτών, είναι τουλάχιστον ρομαντικό να πιστεύει κανείς ότι αυτές οι καταστάσεις αυτοδιορθώνονται από μόνες τους. Υπάρχουν παραδείγματα στην ιστορία ότι σε αυτές τις περιπτώσεις χρειάστηκε να επισυμβιόν συνταρακτικά γεγονότα (π.χ. πόλεμος, μεγάλη φυσική καταστροφή) για να αφυπνιστεί η συλλογική συνείδηση. Είναι αυτή η καλύτερη λύση;

Αμοραλισμός: Απόρριψη και περιφρόνηση ηθικών κανόνων. Γενικότερα τρόπος ζωής που χαρακτηρίζεται από έλλειψη ηθικών ενδοιασμών. Έκλυση ηθών (Λεξικό Μπαμπινιώτη).

Οικογένειες φεύγουν για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης...

Οικογένειες παραμένουν γιατί δεν μπορούν να φύγουν για τις καλύτερες συνθήκες διαβίωσης...

Από την πολιτική αερολογία... κάποιοι παίρνουν "θαρραλέα" την απόφαση της αποχώρησης λες και ο λαϊκισμός θα παύσει να υφίσταται... και η δημοκρατία θα είναι λιγότερο νόθο πολίτευμα... είναι γελασμένοι...

Μμμ... μιας και είπα για γελασμένους... υπάρχει... και μια μικρή μερίδα πολιτών που ακόμα αντιστέκεται στο καρκίνωμα του ευρωπαϊσμού... προς Θεού αποτελεί ένα επιπλέον στολίδι ο κούφιος προοδευτισμός.

Στα καφενεία... άνθρωποι ομιλούν για μπαξέδες... καλά κρυμμένους... Εμπρός χριστιανοί να ήτανε το '21... να έρθει μια βραδιά!

Το δειλινό η πλατεία αδειάζει... υπάρχουν μόνο κάτι «ψιλά» ανθρώπων... που πιάνουν κουβεντούλα με τον Παλαμά... Την Μελίνα... τον Αλέξη... τον Σωκράτη... και μοιράζονται στον Μυστικό Δείπνο... με παράπονα και ελπίδες...

Η αυλαία κλείνει με τον Αγνωστο Στρατιώτη... πόσα και πόσα είδε εμπρός του... θαρρώ πως γέρνει λίγο το κεφάλι... δεν το πιάνει η γη όμως... ίσως γιατί η ελληνική υπερηφάνεια δεν δανείζεται... ξαποσταίνει για λίγο... και ξανά τζογάρει!

Τα όνειρα και οι ελπίδες είναι τα μονάκριβα αντιβιοτικά στη βαλίτσα ενός οδοιπόρου!!! Οπότε καλή επιστροφή Ψωροκώστενα!!!

Μαρία Νηρού

**Συλλέξτε όλα τα τεύχη της Φωνής.
Είναι μια πολύτιμη παρακαταθήκη για το μέλλον
και την ιστορία του τόπου και των ανθρώπων του.**

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

ΔΙΑΙΟΣ Ο ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΗΣ Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΠΡΟΜΑΧΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Ο ασυμβίβαστος "ηγέτης των ανδρείων", των ευκλεών πεισόντων υπέρ της "Αχαϊκής Συμπολιτείας", υπήρξεν ο "εκ Μεγάλης πόλεως ορμηθείς" τελευταίος στρατηγός της, ο Δίαιος.

Όταν η άλλοτε υπερήφανη Ελλάδα είχε μετατραπεί σε ταπεινή δουλόφρονα υπηρέτρια της Ρώμης, η Αχαϊκή-Αρκαδική Συμπολιτεία ανυψώνεται ως το τελευταίο καταφύγιο της Ελληνικής αξιοπρέπειας. Θερμοκήπιο του φρονήματος της αντιστάσεως αναδεικνύεται η Μεγαλόπολις, η οποία είχε το εξαιρετικό προνόμιο να αναδειχθεί μεγάλη σε πολύ κρίσιμες και βαριές στιγμές του έθνους μας, όταν οι άλλες πόλεις της Ελλάδας είχαν γίνει πολύ "μικρές" και γονατισμένες.

Όταν ο Αρίσταινος και ο Διαφάνης, Μεγαλοπολίτες, πολιτικοί και άλλοτε στρατηγοί της Συμπολιτείας, συμβούλευναν συμβιβαστική πολιτική, συνάντησαν την άκαμπτη αντίδραση του εντιμότατου και γενναιότατου στρατηγού Λυκόρτα, πατέρα του Πολύβιου, αλλά και του Φιλοποιέμενος Μεγαλοπολίτου, επίσης στρατηγού της Συμπολιτείας, των πρωτοστατόν της πανελλήνιας ενώσεως και πανεθνικής αντιστάσεως κατά της Ρώμης.

Ο τελευταίος, σε έντονη δημόσια αντιπαράθεσή του με τον Αρίσταινο, του είπε τις προσωπικές του προβλέψεις: "Ανθρωπέ μου, γιατί βιάζεσαι να προβλέψεις το πεπρωμένο της Ελλάδας;" Δεν έτρεφαν ψευδαισθήσεις οι Μεγαλοπολίτες αντιστασιακοί στρατηγοί και πολιτικοί. Έκριναν όμως ως χρέος εθνικό να στήσουν Θερμοπύλες, αν και προέβλεπαν ότι οι Ρωμαίοι θα διαβούνε.

Ο Δίαιος, ο τελευταίος στρατηγός της Αχαιο-Αρκαδικής Συμπολιτείας, Μεγαλοπολίτης, δεν τους πρόδωσε. Αντιθέτως τους δικαίωσε. Με το έργο του και το θάνατό του, σήκωσε φηλά στη σκηνή της Ιστορίας την τελευταία λάμψη της οιβησμένης φλόγας της "θνήσκουσας" Αρχαίας Ελλάδας.

Η επανάσταση της Μακεδονίας το 148 π.Χ. υπό τον Ανδρίσκο, καταπνίγεται από τον Ρωμαίο στρατηγό Καικίλιο Μέτελλο, ο οποίος, πριν αναχωρήσει για τη Ρώμη, φιλοδοξεί να υποτάξει και τους Αχαιούς.

Η Σπάρτη, εκμεταλλευόμενη την ταραχή, καταλαμβάνει μέρος της Μεγαλοπολίτιδας, κινείται σε αποστασία από την Αχαϊκή Συμπολιτεία, στην οποία μετείχε αναγκαστικά, και ζητά την παρέμβαση (διαιτησία) της Ρώμης. Η Ρώμη καθυστερεί σκόπιμα την αποστολή της αντιπροσωπείας της και έτσι η Συμπολιτεία κινείται κατά της αποστάτιδας Σπάρτης. Ταυτόχρονα η Ηράκλεια, πόλη μέλος και αυτή της Αχαϊκής Συμπολιτείας, αποχωρεί και ζητά βοήθεια από τον Μέτελλο. Το συνέδριο των Αχαιών αποφασίζει την εσπευσμένη αποστολή των στρατευμάτων της υπό τον αρχηγό Κριτόλαο και στρατολογεί τους Αχαιούς πολίτες και τους Αρκάδες. Ο Κριτόλαος περιμένοντας ενισχύσεις, καθυστερεί να φτάσει στις Θερμοπύλες και έτσι ο αντίπαλος του Μέτελλος τον προλαβαίνει και τον κατατροπώνει. Ο Κριτόλαος, προκειμένου να μην αιχμαλωτιστεί, αυτοκτονεί πίνοντας κώνειο.

Η ήπτα του Κριτόλαου προκαλεί αναταραχή σε όλη την Ελλάδα και την Αχαϊκή Συμπολιτεία, η οποία τοποθετεί στη θέση του Κριτόλαου τον προκάτοχό του Δίαιο, ο οποίος μετά την επικύρωση της εκλογής του, παραπέμπει τον Σωσικράτη σε στρατοδικείο για εσχάτη προδοσία, βάζει φόρους, προχωρά σε αναδασμό της γης και στρατολογεί τους δούλους.

Ο Δίαιος απευθύνει πρόσκληση σε άλλες ομόσπονδες πόλεις και αφού συγκεντρώνει εντυπωσιακή δύναμη, καταλαμβάνει τον Ισθμό το 146 π.Χ.

Ο Μέτελλος κάνει ειρηνευτικές προτάσεις στους Αχαιούς, ο Δίαιος, τις απορρίπτει και παρατάσσει τις δυνάμεις του στη Λευκόπετρα, όπου νικά τον Ρωμαίο Μόρμιο. Ο Δίαιος θέλοντας να κρατήσει ακμαίο το πολεμικό πνεύμα των πολεμιστών του, κηρύσσει γενική επίθεση, μη ξέροντας ότι οι Ρωμαίοι είχαν επιπλέον μυστικές δυνάμεις. Η μάχη που ακολουθεί είναι σφρότατη και οι σφαγές ανελέητες, ώστε η Λευκόπετρα να χαρακτηρισθεί "Οι Θερμοπύλες της Πελοποννήσου".

Ο Δίαιος (ο του Διός), μετά την ήπτα του, κατευθύνεται στην αγαπημένη του Μεγαλόπολη, όπου και αυτοκτονεί.

Ο Πολύβιος, ο οποίος αγαπούσε και εκείνος την Ελλάδα και την Πελοπόννησο, κατηγόρησε τον Δίαιο για την καταστροφή της Κορίνθου, όμως η Ρωμαϊκή Σύγκλητος είχε αποφασίσει γι' αυτό. Τον κατηγόρησε επίσης για υπερφίαλη συμπεριφορά στην μάχη της Λευκόπετρας που κόστισε άσκοπα τη ζωή των Αχαιών, αλλά τότε η ίδια ευθύνη πρέπει να αποδοθεί και στον Λεωνίδα.

Ο Πολύβιος κατηγόρησε επίσης τον Δίαιο για την αδιαλλαξία του, όσο αφορούσε στις σχέσεις του με τη Ρώμη, καθώς ο ίδιος ο Πολύβιος με διαπραγματεύσεις κατάφερε να μειώσει τους φόρους των συμπολιτών του.

Η Ελλάδα δεν θα κατέρρεε ποτέ, αν ακολουθούσε τις συμβουλές του Πολύβιου, που ακόμα και μετά την πτώση της έλαβε βοήθεια από εκείνον.

Ο Δίαιος, από την άλλη, δεν θα μπορούσε ως στρατηγός να ντροπάσει τους Αρκάδες και τους Αχαιούς παραδίδοντάς τους στους Ρωμαίους, δεν θα μπορούσε να παραβλέψει την αρχαία ρήτρα του Ομήρου, ότι η Ελλάδα δεν πρέπει να εγκαταλείψει την σκηνή της ιστορίας σκυμμένη.

Ντίνα Στασινοπούλου

**Ευχαριστήρια
σ' αυτούς
που συνεργάζονται
με τη «ΦΩΝΗ»**

- ✓ με συνεργασίες
- ✓ με γνωστοποιήσεις
- ✓ με φωτογραφικό υλικό
- ✓ με προτάσεις
- ✓ με ιδέες

ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ ΜΑΣ...

Η Διοικητική και Αυτοδιοικητική οργάνωση της Επαρχίας Καρπενησίου, κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του '21

Επιμέλεια: Κώστας Καραμέτας

Η Επανάσταση του 1821 έφερε την κατάλυση της οθωμανικής εξουσίας και κυριαρχίας, αλλά οδήγησε και τους διοικητικούς και αυτοδιοικητικούς οργανισμούς της κάθε περιοχής σε πλήρη αναρχία. Οι επαναστάτες έδειξαν, από την πρώτη στιγμή, μεγάλη επιθυμία να βάλουν τις βάσεις για μια νέα σταθερή διοίκηση που θα σταματούσε τα δεινά της αναρχίας και θα εξασφάλιζε την τάξη και την ησυχία στους πολίτες.

Η πρώτη προσπάθεια για να τακτοποιηθεί η εσωτερική κατάσταση γίνεται στην Πελοπόννησο, με την "Τερουσία των Καλτεζών", για να ακολουθήσουν στις 4 Νοεμβρίου 1821 στο Μεσολόγγι ο "Οργανισμός της Δυτικής Ελλάδος" και στις 15 Νοεμβρίου 1821 στα Σάλωνα, ο "Οργανισμός του Αρείου Πάγου της Ανατολικής Ελλάδος"¹. Στον "Οργανισμό του Αρείου Πάγου της Ανατολικής Ελλάδος" συμμετέχει και αντιπροσωπεία από την κωμόπολη του Καρπενησίου και τα Βλαχοχώρια, από όπου και εξουσιοδοτήθηκε να διορίσει έναν "Παραστάτη"² για την Α' Εθνοσυνέλευση, που γινόταν τον Δεκέμβριο στο Άργος. Από συνέλευση που γίνεται στις 13 Δεκεμβρίου του 1821 στο Μεγάλο Χωριό, ορίζεται παραστάτης της Επαρχίας Καρπενησίου στην πρώτη Εθνοσυνέλευση ο Επίσκοπος Λητζάς³ Δοσίθεος. Στο διοριστήριο έγγραφο που έχει μαζί του ο Δοσίθεος, οι επαναστάτες γράφουν⁴: "Διά του παρόντος ημών ενδεικτικού και ενυπογράφου γράμματος, δηλοποιούμενης ημείς οι κάτωθι ονομαστί γεγραμμένοι από τε της κωμοπόλεως του Καρπενησίου και των Βλαχοχωρίων, ἀμα δε και ο στρατηγός ημών Γιαννάκης Γιολδάσης, ὅτι διά την σωτηρίαν και τα συμφέροντά μας παραγενόμενοι προλαβόντως και την εν Σάλωνι της Φωκίδος συγκρητηθείσαν υπό των ελευθέρων επαρχιών της Ελλάδος Συνέλευσιν και διορισθέντες παρά του Αρείου Πάγου διά να πέμψωμεν και εις την Πελοπόννησον ἡδη συγκροτουμένην Εθνικήν Βουλήν ἀνδρας εκλεγμένους και ικανούς διά να παραστήσωσι τα δίκαια της Πατρίδος μας και να ζητήσωσι τα συντηρητικά και σωτηριώδη προς ασφάλειαν της επαρχίας μας. Και λοιπόν μετά την επιστροφήν συνελθόντων ημών επί το αυτό και συνδιασκεψαμένων εκρίθη εύλογον και δίκαιον υπό πάντων το τοιούτον. Διό και κατέκλογήν πέμπομεν πληρεξούσιον της επαρχίας ταύτης τον Θεοφιλέστατον αρχιερέα ημών κύριον Δοσίθεον φιλογενή τε οντα εις ἄκρον και φιλελεύθερον, ἔχοντα ὅλην την ισχύν και κυριότητα διά να παραστήσῃ ακριβώς τα δίκαια και την κατάστασιν της επαρχίας μας, και να ζητήσῃ παρά της Σεβαστής Εθνικής Βουλής τα σωτηριώδη εφόδια και

1. Εθνική βιβλιοθήκη. "Αρχείο Αγωνιστών". Κυτ. 50. Φακ. 83. Αρ. εγγρ. 26240.
2. Οι εκπρόσωποι των επαναστατημένων περιοχών στην Α' Εθνοσυνέλευση ονομάζονται "Πληρεξούσιοι Παραστάτες". Σε άλλες Εθνοσυνελεύσεις τους συναντάμε και ως "αντιπροσώπους της Επαρχίας". Η Β' Εθνοσυνέλευση αποδέχεται ως Παραστάτες των Επαρχιών δύος: "α) Είναι Έλληνες. β) Να έχωσιν ηλικίαν εικοσιπέντε έτη πλήρη. γ) Να είναι αυτόχθονες. δ) Αν δεν είναι αυτόχθονες, να είναι κάτοικοι προ πέντε ετών στην Επαρχίαν, έχοντες εν αυτῇ ακίνητα κτήματα.".
3. Στα χρόνια της τουρκοκρατίας η δικαιοδοσία του κάθε επισκόπου εξαρτάται από την προσωπική και οικονομική δύναμη που διαθέτει. Αρκετά χρόνια ο Δοσίθεος είναι Επίσκοπος Λητζάς και Αγράφων. Σε έγγραφο της 4ης Νοεμβρίου 1811 υπογράφει "Επίσκοπος Λητζάς" (Γ.Α.Κ. "Τουρκοκρατία-Ρούμελης πολίτευμα και Ναυπάκτου" Φάκ. η'. έγγρ. 121). Σε άλλα έγγραφα του 1818 υπογράφει "Επίσκοπος Λητζάς και Αγράφων". Το 1821 πάντως Επίσκοπος Αγράφων και Φαναρίου είναι ο Ιωακείμ.
4. Εθνική βιβλιοθήκη. "Αρχείο Αγωνιστών". Κυτ. 50. Φακ. 83. Αρ. εγγρ. 26240.

τα προς διόρθωσιν συστείνοντα. Δι' ό και εις την περί τούτων δήλωσιν εγένετο το παρόν της πληρεξουσιότητος γράμμα και εδόθη τη Θεοφιλία του προς ένδειξιν και ασφάλειαν. Εν Μεγάλῳ Χωρίῳ τη 13 Δεκεμβρίου 1821". Το γράμμα υπογράφουν οι: Γιαννάκης Γιολδάσης, Ηγιούμενος Προυσού Κυριλλος, Παπανικόλαος Τρανοχωρίτης, Γ. Χατζόπουλος, Ζαχ. Μπλατζής, Κ. Γουβέλης, Δ. Κολοκυνθόπουλος, Δημήτριος Τρανοχωρίτης, Μήτρος Τζιάτζιου, Αναγνώστης Παπανικόλας από Δομνίστα, Γ. Γουβέλης από Μουζήλο, Αναγνώστης από Κρίκελλο.

Στο χωριό Πιάδα⁵ συνεδριάζουν τελικά οι Παραστάτες των επαναστατημένων περιοχών, αφού εκτιμήθηκε ότι το Άργος δεν τους παρείχε την απαίτουμενη ασφάλεια. Έτσι στις 20 Δεκεμβρίου του 1821 αρχίζουν οι εργασίες της Πρώτης Εθνικής Συνέλευσης και την 1η Ιανουαρίου του 1822 ψηφίζεται το "Προσωρινό Πολίτευμα της Ελλάδος", το οποίο είναι το πρώτο Σύνταγμα της Ελλάδας. Στις 20 Απριλίου στην Κόρινθο πλέον, η οποία στο μεταξύ ανακηρύχτηκε προσωρινή έδρα της Ελληνικής κυβέρνησης, καταρτίζεται και ο πρώτος "Οργανισμός των Ελληνικών Επαρχιών". Ο οργανισμός των Ελληνικών Επαρχιών⁶, με εξαίρεση μερικά νησιά του Αιγαίου, έμεινε ανενεργός μέχρι τη Β' Εθνοσυνέλευση. Η Β' Εθνοσυνέλευση γίνεται στο Αστρος, μέσα σε ένα κλίμα έντονης αντιπαράθεσης μεταξύ πολιτικών και στρατιωτικών με Παραστάτη εκπρόσωπο της Επαρχίας Καρπενησίου τον Αναγνώστη Αθανασίου⁷. Δεν βρέθηκε κάποιο διοριστήριο έγγραφο του Αναγνώστη Αθανασίου και από τα πρακτικά της Εθνοσυνέλευσης⁸ φαίνεται να μην συμμετέχει στις πρώτες συνεδριάσεις. Σε επίπεδο διοίκησης η Β' Εθνοσυνέλευση, αφού κατάργησε τις τοπικές διοικήσεις (Πελοποννησιακή Γερουσία, Οργανισμό Δυτικής Ελλάδος και Οργανισμό Ανατολικής Ελλάδος), ενέκρινε και έθεσε προς εφαρμογή τον Οργανισμό των Ελληνικών Επαρχιών, που κατάρτισε η Α' Εθνοσυνέλευση. Ο Οργανισμός των Ελληνικών Επαρχιών μεταξύ των άλλων προβλέπει: Α) Η ελληνική επικράτεια⁹ διαιρείται εις επαρχίας. Β) Αι επαρχίαι υποδιαιρούνται εις κωμοπόλεις και χωρία. Γ) Εκάστη επαρχία έχει: ένα έπαρχον, ένα γενικόν γραμματέα, ένα επιστάτην των προσόδων, ένα επιστάτην των εξόδων και ένα αστυνόμον. ΣΤ) Ο Έπαρχος διορίζεται αμέσως παρά της διοικήσεως. ΚΖ) Ο Αστυνόμος διορίζεται αμέσως παρά της διοικήσεως. ΚΘ) Οι δημογέροντες εκλέγονται παρά των κατοίκων της επαρχίας... Λ) Οι δημογέροντες οφείλουνται να εκτελώσι τας παρά του επάρχου διδομένας διαταγάς... Επαρχίες της Ελλάδας είναι¹⁰: "όσαι έλαβον και θα λάβωσι τα όπλα κατά της οθωμανικής δυναστείας." Έλληνες είναι: Α) Όσοι αυτόχθονες της ελληνικής επικράτειας πιστεύουσιν εις Χριστόν. Β) Όσοι από τους υπό τον οθωμανικόν ζυγόν πιστεύοντας εις Χριστόν, ήλθαν ή θα έλθωσιν εις την ελληνικήν επικράτειαν διά να συναγωνισθώσιν ή να κατοικήσωσιν εις αυτήν. Γ) Όσοι εις ξένας επικράτείας είναι γεννημένοι από πατέρα Έλληνα. Γ) Όσοι αυτόχθονες και μη και οι τούτων απόγονοι, έλθωσιν εις την ελληνικήν επικράτειαν και ορκισθώσι τον ελληνικόν όρκον.

5. Το συναντάμε και με το όνομα Πεδιάς και μετονομάστηκε σε Νέα Επίδαυρο τον Μάιο του 1822 από την Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος. Γ.Α.Κ. Μίνιστεριο Οικονομίας." Φάκελος 07. Έγγραφο 571.
6. Α.Ζ. Μάμουκα. "Τα κατά την αναγέννησην της Ελλάδος." Εν Πειραιεί 1839. Πρακτικά της Πρώτης των Ελλήνων Εθνικής Συνέλευσεως.
7. Γ.Α.Κ. "Αρχείο Αγώνος." Μίνιστεριο Πολέμου. Φάκελος 3. Έγγραφο 75.
8. Α.Ζ. Μάμουκα. "Τα κατά την αναγέννησην της Ελλάδος." Εν Πειραιεί 1839. Πρακτικά της Πρώτης των Ελλήνων Εθνικής Συνέλευσεως.
9. Ελληνική επικράτεια είναι όλες οι επαναστατημένες περιοχές.
10. Όπως προβλέπεται από την Γ' Εθνοσυνέλευση.

Έτσι στα πλαίσια της διοικητικής οργάνωσης των επαναστατημένων περιοχών διορίζεται από την προσωρινή Διοίκηση, στις 15 Ιουνίου του 1823, ο πρώτος Έπαρχος της επαρχίας Καρπενησίου Γιώτης Δαγλής¹¹. "Άρ. 908. Προσωρινή Διοίκησις της Ελλάδος. Το Υπουργείον Εσωτερικών. Προς τον κ. Γιώτην Δαγλήν. Η Διοίκησις σ' εδιώρισεν Έπαρχον της Επαρχίας Καρπενησίου, με διαταγήν της υπ.αρ.1936, της οποίας αντίγραφον σου περικλείεται ενταύθα. Σε συγχαίρω λοιπόν και εύχομαι να ευδοκιμήσης και να φωνής άξιος του υπουργήματος τούτου. Εν Τριπολιτά τη 15 Ιουνίου 1823. Ο Υπουργός Εσωτερικών.

Την 1η Ιουνίου 1823 προεστοί¹² και κάτοικοι της επαρχίας Καρπενησίου ζητούν από την Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδας οικονομική ενίσχυση για να αντιμετωπίσουν τουλάχιστον τις στρατιωτικές τους ανάγκες¹³. Η απάντηση στην αίτηση των Καρπενησιωτών έρχεται στις 27 Ιουνίου μέσω των Υπουργών Πολέμου. Οι Υπουργοί ζητούν από τους Καρπενησιώτες να κάνουν υπομονή ώσπου να τελειώσει η μεγάλη εκστρατεία που ετοιμάζουν και από την οποία περιμένουν σπουδαία πράγματα. Επισημαίνουν επιπλέον, ότι ο Παραστάτης Αναγνώστης Αθανασίου έχει ενημερώσει την Κυβέρνηση για όλα τα προβλήματα της Επαρχίας του. "...η Διοίκησις ήθελε διορθώση και οικονομήση προ πολλού τας ελλείψεις σας: την μισθοδοσίαν των στρατιωτών σας, και κάθε άλλην κατεπείγουσαν χρείαν, αν ήτο ήσυχος. Επειδή όμως καταγινομένη με όλα τα δυνατά εις την γενικήν στρατολογίαν, είναι επιφορτισμένη και με τας αγρύπνους φροντίδας, και δυσυπόφερτα βάρη μιας γενικής και λαμπράς εκστρατείας, από την οποίαν ελπίζονται μεγάλα πράγματα, αξιούσθε δια του Υπουργείου τούτου να λάβετε ολίγην υπομονήν ακόμη, όσω να διευθύνη τα της εκστρατείας, και τότε έχουσα προ οφθαλμών την υπόθεσή σας, δεν θέλει σας αφήση παραπονεμένους κατ' ουδέν, ούτε διά πολύν καιρόν...".

Ένα σχεδόν χρόνο μετά τις μάχες του Κεφαλόβρυσου και της Καλιακούδας και με εντολή του "Τενικού Διευθυντού της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος" Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου αρχίζει να οργανώνεται η "Αποκλείστρα". Η Αποκλείστρα είναι το μοναδικό οχυρωματικό έργο που έγινε στην Επαρχία Καρπενησίου και τελείωσε τον Ιανουάριο του 1825¹⁴. "Επειδή ο εχθρός της Ελλάδος επαπειλεί πανταχόθεν τα σύνορα του Δυτικού μέρους αυτής, και κατ' εξοχήν το μέρος του Καρπενησίου το οποίον και εις τον παρελθόντα χρόνον εστάθη το θέατρον της εχθρικής εισβολής. Επειδή εις την Επαρχίαν αυτήν του Καρπενησίου ευρίσκεται τοποθεσία τις, αποκλείστρα ονομαζομένη, αρμόδιος διά την έκτασίν της, και διά το δύσβατο του εμβάσματος εις προφύλαξιν φαμελλιών και πραγμάτων. Κρίνω αναγκαίον εις την περίστασιν, να οχυρωθή και διά της τέχνης, εις προφύλαξιν, και εμψύχωσιν του λαού των εις εκείνο το μέρος Επαρχιών..."¹⁵.

Το 1825 αρχίζει και η εκλογή των παραστατών των επαρχιών για την Γ' Εθνοσυνέλευση. Η Επαρχία Καρπενησίου εκλέγει δύο Πληρεξούσιους Παραστάτες, τον Κωνσταντίνο Γουβέλη και τον Κωνσταντίνο Τζάτζο. Οι Παραστάτες της Επαρχίας ενημερώνονται για τον διορι-

11. Γ.Α.Κ. "Αρχείο Αγώνος." Μινιστέριο Εσωτερικών. Φάκελος 13. Έγγραφο 80.

12. Ό "Οργανισμός του Αρείου Πάγου της Ανατολικής Ελλάδος" όρισε ότι, "Εις τας Επαρχίας όλοι οι αρχηγοί των υπουργημάτων της Διοικήσεως προεστώτες ονομάζονται. Στρατιωτικά η Επαρχία έχει τον Καπιτάνο της ο οποίος είναι συγχρόνως Στρατηγός της Ελλάδος"

13. Οι μισθοί των στρατιωτών βαρύνουν την επαρχία εκτός από τους μισθούς των Σουλιωτών στρατιωτών που βαρύνουν το "Ταμείο Εθνικού προσόδων". (μη έχοντας Επαρχίαν.) Γ.Α.Κ. "Αρχείο Αγώνος." Μινιστέριο Πολέμου. Φάκελος 5. Έγγραφο 66.

14. Γ.Α.Κ. "ΑΡΧΕΙΟ ΑΓΩΝΟΣ- ΜΙΚΡΟΙ ΚΛΑΔΟΙ- ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΣΩΜΑ." Φάκελος 12. Έγγραφο 740.

15. Γ.Α.Κ. "ΑΡΧΕΙΟ ΑΓΩΝΟΣ- ΜΙΚΡΟΙ ΚΛΑΔΟΙ- ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΣΩΜΑ." Φάκελος 12- 13.

σμό τους στις 28 Νοεμβρίου του 1825 με το παρακάτω γράμμα¹⁶: "Ευγενέστατοι κύριοι: Η Σεβαστή Διοίκησις, προσδιορίζει εθνικήν συνέλευσιν περί τας 25 Δεκεμβρίου μηνός διά να στείλλωμεν και από την επαρχίαν μας δύω εντίμους πληρεξουσίους. Εκλεγμένους κατά τον περί εκλογής παραστατών νόμον, διά να συσκευθώσιν με τους υπολούπους πληρεξουσίους των Επαρχιών, την ανάκρισιν του πολιτεύματος, και των λοιπών σωτηρίων του Έθνους, συνελθώντες λοιπόν εις εν, τοιούτους αξίους εφεύρομεν την ευγένειάν σας, κύριον κωνσταντίνην γουβέλην, και κύριον κωνσταντίνην τζιάτζιον. Διό και σας συστήνομεν με το εσώκλειστον γράμμα της πληρεξουσιότητος, και παρακαλούμεν να δεχθήτε αυτό το βάρρος, διά αγάπην της πατρίδος και μένωμεν: πατριώτες και αδελφοί Σας: γιαννάκης γιολντάσης με όλους τους επαρχηλότες βλαχοχόρη. Λάσκαρις μπλαντζής από κασαπά. νίκος σεργιόπουλος από κασαπά. σοβολάκου: γηρόγης πεσλής, σερμπάνος μακρής, νταλαπέρας, παπαγιάννης από αλέστια, Χριστόδουλος Γουβέλης από μπρουσόν, πολιτοχώρια: Δημήτρης Γουβέλης."

Η Γ' Εθνοσυνέλευση άρχισε τις εργασίες της στις 25 Δεκεμβρίου στην Επίδαυρο και διακόπηκαν στις 18 Απριλίου του 1826, για να συνεχιστούν στις 17 Ιανουαρίου του 1827 στην Ερμιόνη. Στις 19 Μαρτίου 1827 οι εργασίες της Γ' Εθνοσυνέλευσης μεταφέρθηκαν στην Τροιζήνα όπου και τελείωσαν. Δεν υπήρξαν αλλαγές στη Διοίκηση, εκτός από το ψήφισμα περί διοικήσεως της Ελληνικής Επικρατείας που προσθέτει τη διάταξη¹⁷: "Α) Η ελληνική επικράτεια διά την εσωτερικήν διοίκησίν της διαιρείται εις θέματα. Β) Θέμα¹⁸ είναι άθροισμα επαρχιών... Γ) Εις έκαστον θέμα διορίζεται ένας διοικητής". Στις 3 Απριλίου η Γ' Εθνοσυνέλευση με το ψήφισμά της "Περί εκλογής Κυβερνήτου της Ελλάδος" εκλέγει για κυβερνήτη της Ελλάδας και για τα επόμενα επτά χρόνια τον Ιωάννη Καποδίστρια. Τέλος στις 4 Μαΐου 1827 με το ψήφισμά της "Περί ορισμού καθέδρας της Κυβερνήσεως" ορίζεται ως έδρα της Ελληνικής Κυβερνησης και της Βουλής το Ναύπλιο.

Από τις πρώτες ώρες του ξεσηκωμού μέχρι και την περίοδο της Καποδιστριακής διακυβέρνησης ο οπλαρχηγός της περιοχής Γιαννάκης Γιολδάσης έχει τον απόλυτο έλεγχο των πολιτικοστρατιωτικών πραγμάτων της Επαρχίας. Ο Γιαννάκης Γιολδάσης ήταν αρματολός της κομόπολης του Καρπενησίου, των Βλαχοχωρίων και της Επαρχίας Κραβάρων κατά την προεπαναστατική περίοδο. Ήταν έμπιστος του Αλή Πασά και τάχτηκε στο πλευρό του, όταν αυτός ήρθε σε ρήξη με το Σουλτάνο. Έγινε Στρατηγός τον Ιούνιο του 1823 και τον Οκτώβριο του 1824 με γράμμα του στον Α. Μαυροκορδάτο του ζητάει συστατική επιστολή, για να πάρει το βαθμό του στρατηγού και ο αδελφός του Μήτρος¹⁹.

"...Οθεν εστοχάσθημεν να προστρέψωμεν προς την υμετέραν εκλαμπρότητα, και να ζητήσωμεν, οπού διά της ενεργείας της, να δοθή μία στρατηγία εις τον μετ' εμέ αδελφόν μου Μήτρον, ώστε διά του τρόπου τούτου να βαστάξωμεν και ημείς τους ειρηθέντας στρατιώτας μας, να γίνεται και το κατά των εχθρών κίνημα των αρμάτων από τα τρίματα ταύτα μάλλον ενεργητικώτερον...". Σε όλη τη διάρκεια του ένοπλου αγώνα συναντάμε κάποιον από τα πέντε αδέλφια Γιολδάση και τέλος, τον Γιαννάκη Γιολδάση τον συναντάμε ως πληρεξούσιο της Επαρχίας Καρπενησίου στην Ε' Εθνοσυνέλευση. Την επόμενη φορά θα ασχοληθούμε με την κατά την περίοδο του Καποδιστρια διοικητική και αυτοδιοικητική εξέλιξη της περιοχής μας.

16. Γ.Α.Κ. "Τουρκοκρατία-Ρούμελης πολίτευμα και Ναυπάκτου" Φάκελος ι'. έγγραφο 167.

17. A.Z. Μάμουκα. "Τα κατά την αναγέννηση της Ελλάδος." Εν Πειραιεί 1839. Πρακτικά της Πρώτης των Ελλήνων Εθνικής Συνελεύσεως.

18. Επί Όθωνα ονομάστηκαν Νομοί.

19. Γ.Α.Κ. "ΑΡΧΕΙΟ ΑΓΩΝΟΣ- ΜΙΚΡΟΙ ΚΛΑΔΟΙ- Ε.Δ.Χ.Ε." Φάκελος 12. Έγγραφο 28.

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ

Του ξενιτεμένου αδελφού

“Ελα αδερφέ σε καρτερεί μια κρυσταλλένια βρύση
π’ όχει νερά μουρμουριστά και χύνει τ’ αφρισμένα
Το έρμο ρημοκλήσι. Τ’ αγέραστα ψηλά βουνά.
Τ’ αγριολούλουδιασμένα.”

Γιάννης Μάγκας

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

- Ο **Χρήστος Γ. Λεπεσιώτης** σύζυγος της Ουρανίας Γ. Ζαχαροπούλου έλαβε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Master of Science) στα Πληροφοριακά Συστήματα από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (τ. ΑΣΟΕΕ).

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

- Έφη Τουλούπα

ΓΑΜΟΙ

- Ο **Ζαχαρόπουλος Παναγιώτης** και η **Μπατζάκα Μαρία** παντρεύτηκαν στις 1-10-2011 στον Ι. Ναό Προφήτη Ηλία Θορικού Κερατέας.
- Ο **Παρούσης Κωνσταντίνος** και η **Ζαχαροπούλου Άννα** παντρεύτηκαν στις 18-2-2012 στον Ι. Ναό Αγίου Αρτεμίου Αθηνών.

Το ΔΣ εύχεται κάθε ευτυχία

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ

- **Ζητούμε συγγνώμη** για τα τυπογραφικά λάθη. Σάκης Ι. Βονόρτα (στα Κοινωνικά).
- Ο Γιάννης και η Λαμπρινή Παλιούρα στη μνήμη γαμπρού τους Μιχάλη Κορρέ (στις Προσφορές).

Ευχαριστούμε

- Τον **Δήμαρχο** και το Δημοτικό Συμβούλιο για την επιχορήγηση 1500 ευρώ στον Σύνδεσμό μας.
- Τον ακούραστο **Νίκο Σ. Λιάπη** που προσφέρει τις υπηρεσίες του στο Μουσείο μας.
- **Τους Ελένη Πουρνάρα-Καρκαζή και Νίκο Πουρνάρα** για την έκδοση του εντύπου αφιερώματος στον Λόντο Οικονομίδη που διατίθεται στο Μουσείο μας.
- Την κ. **Ειρήνη Λαμπαδάρη** (παπαδιά του χωριού) που ανέλαβε την οργάνωση του Μνημοσύνου των Εθνομαρτύρων στην Αγ. Παρασκευή.
- Τις κυρίες **Χ. Σιταρά, Ελ. Χάσκου, Μ. Καραμπέτσα, Β. Αναγνωστοπούλου** και **Δέσποινα Μπατσιά** (Επιτροπή κυριών Μεγ. Χωριού).

Επιδόσεις

Ο μαραθώνιος είναι μια μεγάλη γιορτή... αυτά είπε ο Μεγαλοχωρίτης Δημήτρης Κ. Ελευθερίου μετά τον τερματισμό του στον κλασικό Μαραθώνιο της Αθήνας.

Στη γενική κατηγορία ήρθε 292ος, στην κατηγορία ανδρών 275ος και στην κατηγορία των τριάντα πέντε ετών 98ος με τον αρκετά ικανοποιητικό χρόνο 3:11:42'.

Το Δ.Σ. συγχαίρει τον Δημήτρη και του εύχεται του χρόνου να πετύχει ακόμα καλύτερο χρόνο.

❖❖❖

Η "Φωνή του Μεγάλου Χωριού" ευχαριστεί τον κ. Μιχάλη Σταφυλά για την αποστολή του αξιόλογου περιοδικού "Πνευματική Ζωή". Η "Φωνή" ανταποκρινόμενη στην παράκληση, ευχαρίστως δημοσιεύει το αποσταλέν παρακάτω κείμενο.

Περιοδικό "Πνευματική Ζωή" "Συγγραφείς που οριοθέτησαν την εποχή τους"

Η Φιλολογική Εγκυκλοπαίδεια "Συγγραφείς που οριοθέτησαν την εποχή τους" ολοκληρώθηκε με το 203ο τεύχος του περιοδικού "Πνευματική Ζωή" (Μάρτη-Απρίλη) που κυκλοφόρησε πρόσφατα και είναι αφιερωμένο στους συγγραφείς του Βελγίου... Συνολικά στα 20 πολυσέλιδα τεύχη και μέσα σε 2240 σελίδες παρουσιάστηκαν χωριστά όλα τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Λατινικής Αμερικής και των ΗΠΑ. Οι μεγαλύτεροι συγγραφείς του κόσμου παρουσιάζονται με στοιχεία βιογραφικά, βιβλιογραφικά και συχνά με κάποιο κείμενό τους που εκφράζει το προσωπικό ύφος της γραφής τους. Το κάθε τεύχος αυτής της εγκυκλοπαίδειας προσφέρονταν δωρεάν στους αναγνώστες του περιοδικού ακολουθώντας την απόφαση του ιδρυτή του να είναι παράλληλα και μορφωτικό. Την όλη επιμέλεια είχε ο Μιχάλης Σταφύλας. Το επόμενο τεύχος θα έχει σημαντικά και άγνωστα κείμενα (Καραγάτση, Ελένης Καζαντζάκη, Σκαρίμπα, Σικελιανού, Παλαμά, Νιρβάνα κ.λπ.) μαζί με μια εκ βαθέων συνομιλία με τη συγγραφέα Νάνο Βαλαωρίτη. (Χατζοπούλου 49, 176 71 Καλλιθέα, τηλ. 210 9588333).

**Στο Λαογραφικό Μουσείο
του Μεγάλου Χωριού
ζει η Ιστορία της περιοχής μας.**

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Του Γ. Δάλκου

Πώς φυτεύτηκε ο πλάτανος της πλατείας

Σε πολλούς είναι γνωστή η ιστορία του πλατάνου της πλατείας, κυρίως στους πιο παλιούς. Ωστόσο, αρκετοί δεν έτυχε να την ακούσουν, κυρίως οι νεότεροι, στους οποίους περισσότερο απευθύνονται οι παρακάτω γραμμές.

Σύμφωνα με τη διμήνηση του Δημήτρη Χάσκου, ο πλάτανος φυτεύτηκε από τον προπάππο του, τον Γιώργο Τσιάμη, που ήρθε στο Μεγάλο χωριό περί το 1860 από τα Φιδάκια και εγκαταστάθηκε μόνιμα. Θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τη φαντασία μας, για να σχηματίσουμε μια εικόνα των συνθηκών της εποχής και, κατά συνέπεια, της ποιότητας της ζωής των κατοίκων του χωριού. Η πλειονότητα των ανθρώπων, ανδρών και γυναικών, ασχολούνταν με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Κάθε σπιτικό έπρεπε να φροντίζει για τα απαραίτητα, αφού το εμπόριο ήταν υποτυπώδες και το χρήμα δυσεύρετο. Όλες οι ασχολίες των ανθρώπων εξαρτιόνταν από τη φύση και τις εποχές του χρόνου. Για παράδειγμα, από την εποχή του καλοκαιριού έπρεπε να φροντίσουν όλοι να έχουν ξύλα για το τζάκι, αρκετά για να αντιμετωπίσουν το χειμώνα, να ζεσταίνονται και να μαγειρεύουν.

Η υλοτομία, λοιπόν, ήταν μια κοινή ασχολία, αλλά μπορούσε να έχει σοβαρές συνέπειες στα δάση της περιοχής, αν γινόταν με τρόπο ανεξέλεγκτο. Η αποφύλωση των γύρω δασών μπορούσε να επηρεάσει δραστικά τον υδροφόρο ορίζοντα, με συνέπεια να μείνει το χωριό χωρίς νερό. Ωστόσο, η ευκολία που υπήρχε στο κόψιμο και τη μεταφορά των ξύλων από τους κοντινούς λόφους (τον Κούτουπα, το Βεριβίο και τον Αρλιά), ήταν ένα αρκετά ισχυρό κίνητρο, όσο ο κίνδυνος λειψυδρίας δεν ήταν άμεσος. Όσοι έκοβαν τα πουρνάρια από τους γύρω λόφους, τα έκαναν δέματα και στη συνέχεια τα άφηναν να κυλήσουν μέχρι τους πρόποδες, κερδίζοντας έτσι σε χρόνο και κόπο. Φαίνεται, λοιπόν, ότι στην περίοδο που αναφερόμαστε, είχε αρχίσει να μειώνεται η ροή του νερού στις πηγές του χωριού, με συνέπεια να απαγορευτεί από τις αρχές η υλοτομία στα κοντινά δάση. Ειδικά ο Κούτουπας, το Βεριβίο κι ο Αρλιάς είχαν κηρυχθεί "αφορεομένα", πράγμα που σήμαινε ότι η υλοτομία και η βοσκή απαγορεύονταν αυστηρά.

Προφανώς δεν τηρούσαν όλοι κατά γράμμα την απαγόρευση αυτή, έτσι άρχισε στενότερη επιτήρηση από τοπικούς δραγάτες. Από αυτούς συνελήφθη ο Γιώργος Τσιάμης επ' αυτοφώρω, να κόβει ξύλα σε απαγορευμένη περιοχή. Η τιμωρία του ήταν σχετικά αυστηρή, αλλά με περιεχόμενο οικολογικό. Έπρεπε να φυτέψει στην πλατεία του χωριού έναν πλάτανο, να τον ποτίζει και να τον φροντίζει μέχρι να μεγαλώσει αρκετά. Η ποινή εκτελέστηκε και σήμερα όλοι μπορούμε να δούμε το αποτέλεσμά της. Αν κανείς υπολογίσει ότι το φύτεμα του πλατάνου έγινε περίπου το 1870-1875, η ηλικία του πλατάνου θα πρέπει να ξεπερνά τα 135 χρόνια.

Φαίνεται ότι οι συνήθειες μερικών συμπατριωτών μας σήμερα, λίγο διαφέρουν από αυτές των κατοίκων του χωριού, πριν από 150 χρόνια. Και σήμερα διαπιστώνεται το φαινόμενο της ανεξέλεγκτης υλοτομίας, που, εκτός των άλλων, βλάπτει αισθητικά τον περιβάλλοντα δασικό χώρο, όπως εύκολα διαπιστώνεται από μια σύντομη περιήγηση στο δασικό δρόμο προς τα Λακώνια. Μήπως θα έπρεπε να αναβιώσουν ποινές, σαν αυτή που επιβλήθηκε στον Γιώργο Τσιάμη; Μπορεί έτσι να βλέπαμε περισσότερα πλατάνια στο κέντρο του χωριού!

Τα παραπάνω αποτελούν καταγραφή εξιστόρησης που έγινε από τον Δημήτρη Χάσκο.

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ

- **Μεγάλη ανταπόκριση των Συλλόγων στο κάλεσμα του Αντιπεριφερειάρχη Ευρυτανίας**

Με επιτυχία διεξήχθη η πρώτη συνάντηση-ενημέρωση των Πολιτιστικών Συλλόγων Ευρυτανίας, στην Αθήνα στις 11 Μαρτίου 2012, καθόσον όλοι οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι εκδήλωσαν έντονο ενδιαφέρον και ανταποκριθήκαν άμεσα στην πρόσκληση του Αντιπεριφερειάρχη Ευρυτανίας κ. Βασίλη Καραμπά.

Στη συνάντηση αυτή παρευρέθη η Πρόεδρος του Συνδέσμου μας κ. Μαίρη Καλλιάνη.

- **Η Ακαδημία Αθηνών βράβευσε την "Πανευρυτανική Ένωση"** για το επί 55 χρόνια σπουδαίο πολιτιστικό και κοινωνικό έργο που επιτελεί. Το Δ.Σ. του Συνδέσμου μας

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Πανευρυτανικής Ένωσης κ. Κώστας Αντ. Παπαδόπουλος, ενώ παραλαμβάνει το σχετικό βραβείο από τον Πρόεδρο της Ακαδημίας κ. Απόστολο Γεωργιάδη.

συγχαίρει τον Πρόεδρο κ. Παπαδόπουλο και τα μέλη του Δ.Σ. για την προσφορά τους στον Ευρυτανικό χώρο και όχι μόνο.

- **Το ΔΣ του Φιλανθρωπικού Συλλόγου Ευρυτανίας "Συν στον Άνθρωπο" γνωρίζοντας τις τραγικές ώρες που περνάει η Ελλάδα και ιδιαίτερα οι Έλληνες αποφάσισε:**

1. Να μην πραγματοποιήσει την πρωτο-

χρονιάτικη εκδήλωση για την κοπή της πίτας και

2. Το όλο ποσό της εκδήλωσης να διατεθεί σε τρόφιμα στο Κοινωνικό παντοπωλείο του Δήμου Καρπενησίου και σε οικογένειες που έχουν άμεση ανάγκη.

Το ΔΣ εύχεται στα μέλη και στους Ευρυτάνες για τη νέα χρονιά, ελπίδα, αισιοδοξία και δικαίωση των θυσιών μας.

- **Στον ύπνο έπιασε ο σεισμός τους Ευρυτάνες.** Την Παρασκευή 27 Ιανουαρίου 2012 οπηειώθηκε ισχυρός σεισμός 4,3 βαθμών, 11 χιλιόμετρα βορειοανατολικά του Καρπενησίου στις 3:40 τα ξημερώματα.
- **Τον τελευταίο μήνα οι βρύσες του χωριού μας ομόρφηναν με την τοποθέτηση λουλουδιών με τη φροντίδα του Δήμου.**

- Στις εκλογές της 17ης Ιουνίου 2012** τη βουλευτική έδρα στην Ευρυτανία επαξίως την κέρδισε ο πρώτης Νομάρχης **Κώστας Κοντογεώργος** με τη ΝΔ. Εμείς από το Σύνδεσμο

- του ευχόμαστε καλή επιτυχία στο δύσκολο έργο του.
- Το χωριό μας γνώρισε φέτος 2011-2012** βαρύ και συνεχή χειμώνα με χιόνια και παγωνιές. Ο κόσμος κλεισμένος στα σπίτια από τον Οκτώβριο μέχρι το Μάρτη.
 - Εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ** η ανατολική πρόσβαση της σήραγγας Τυμφρηστού. Οι σχετικές μελέτες για όλα τα τμήματα του οδικού άξονα Λαμίας-Καρπενησίου μεταξύ των οποίων και το ορεινό τμήμα μέχρι το ανατολικό στόμιο της σήραγγας, με προϋπολογισμό 10,5 εκατ. ευρώ θα δημοπρατηθούν άμεσα για την ανάδειξη αναδόχου του έργου.
 - Στις 18 Μαρτίου 2012** πραγματοποιήθηκε στην Πνευματική Στέγη του Συνδέσμου στην Αθήνα (Μαυροκορδάτου 6) η Τακτική Ετήσια Γενική Συνέλευση.
 - Την Κυριακή 22 Ιανουαρίου 2012** στο ξενοδοχείο Τιτάνια έγινε η κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας και η βράβευση των αδελφών Χόντου και του Κώστα Αβράμπου από την Εταιρία Ευρυτάνων Επιστημόνων.
 - Το περιοδικό "Στερεά Ελλάς"** που διευθύνει και εκδίδει ο γνωστός Ρουμελιώτης δικηγόρος κ. Ηλίας Ασημακόπουλος, βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών. Συγχαίρουμε τον εκδότη και τους συνεργάτες του.
 - Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ευρυτανικών Σπουδών και Ερευνών** προγραμματίζει

Συνέδριο για το Φθινόπωρο 2012 για τους απόδημους Ευρυτάνες. Τίτλος του Συνέδριου: "Των Αποδήμων Ευρυτάνων Έργα".

- Ο Ρουμελιώτης κ. Δημήτρης Ζάχος** διευθυντής και εκδότης άρτιου και με πλούσιο πνευματικό και πατριωτικό περιεχόμενο περιοδικό με τίτλο "Αφιερώματα", στο προτελευταίο τεύχος παρουσιάζει τον πολυβραβευμένο Πανεπιστημιακό καθηγητή στης ΗΠΑ αγαπητό φίλο Ανδρέα Καμπιζιώνη. Συγχαίρουμε τον κ. Ζάχο και τους συνεργάτες του.
- Το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσειακό Κέντρο Ευρυτανίας "Ο Εύρυτος"** με σόχο την ολοκλήρωση Μουσείου στο Καρπενήσι, οι εργασίες του οποίου βρίσκονται σε εξέλιξη, στις 29 Ιανουαρίου 2012 πραγματοποίησε την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας στο ξενοδοχείο "ΠΑΡΝΩΝ" του κ. Κώστα Αβράμπου.
- Συγχαίρουμε την Αδελφότητα Μικροχωριών** για την πνευματική και κοινωνική δράση της και ιδιαίτερα για το περιοδικό "Μικροχωρίτικα Γράμματα", πλούσιο σε ιστορικά και παραδοσιακά κείμενα. Μπράβο.
- Η Πανευρυτανική Ένωση (Π.Ε.)** αν η στήλη δεν κάνει λάθος, βραβεύτηκε για δευτέρη φορά από την Ακαδημία Αθηνών για το πολιτιστικό και πνευματικό έργο της, το οποίο πράγματι είναι σημαντικό. Σειρά από Συνέδρια και άλλες πνευματικές δραστηριότητες στην Αθήνα και την Ευρυτανία, επιβεβαιώνουν το έργο της. Ο Σύνδεσμος Μεγαλοχωριών και το ΔΣ σας συγχαίρουν.
- Το περιοδικό "Ευρυτανικά Χρονικά"**, πλούσιο σε ιστορικά και παραδοσιακά άρθρα, εκδίδεται τακτικά από την Π.Ε. Είναι άξιοι επαίνου όλοι οι συντελεστές.
- Δεν πρέπει να ξεχάσουμε** τον αγαπητό και νεαρό στην ίλικα Νικόλαο Ζαγανιάρη, διευθυντή και εκδότη του καλαίσθητου περιοδικού "Ευρυτανία". Στην ύλη του παρουσιάζεται όλη η επικαιρότητα, πολι-

- τική και άλλη, για την Ευρυτανία. Συγχαρητήρια και κάθε πρόσδοτο για το μέλλον.
- **Ευχαριστούμε τους εκδότες** των εφημερίδων "Ευρυτανικός Παλμός", "Ευρυτανικά Νέα" και "Τύπος Ευρυτανικός" για την τακτική αποστολή της εφημερίδας στα γραφεία του Συνδέσμου στην Αθήνα.
 - **Νέος Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Ευρυτανικών Συλλόγων** (Ο.Ε.Σ.) εξελέγη ο κ. Κώστας Καλτσούνης, παίρνοντας τη θέση της απερχόμενης κ. Ελευθερίας Φραγκάκη, νων συμβούλου στο Δήμο Καρπενησίου, και το Μουσειακό Κέντρο στην Αθήνα.
 - **Ο όμορος με το χωριό μας** Σύλλογος Ευρυτάνων "Καλιακούδα", πρόεδρος του οποίου είναι ο αγαπητός Χρήστος Γιαννακόπουλος, σημειώνει πρόσδοτο σε πολλούς τομείς, μεταξύ των οποίων το περιοδικό "Χωριάτικοι Αντίλαλοι" που επιμελεύεται ο ίδιος ο κ. Γιαννακόπουλος. Η "Φωνή του Μεγ. Χωριού" συγχαίρει όλους τους συντελεστές.
 - **Ο χορός και η κοπή** της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συνδέσμου μας πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2012 σε γνωστό κέντρο του Μοσχάτου. Πολλοί Μεγαλοχωρίτες και φίλοι ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση. Το κέντρο ήταν κατάμεστο και πολλοί έφτασαν στο τοσακήρι κέφι. Και του χρόνου παιδιά.
 - **Η τρίμηνη εφημερίδα** του ιστορικού μουσειακού Κέντρου Ευρυτανίας, με τίτλο "Δελτίο Επικοινωνίας", κυκλοφορεί ανάμεσα στα μέλη και τους φίλους για το

Μουσείο στο Καρπενήσι με το σύνθημα: "**Στηρίζετε την προσπάθεια του μουσειακού Κέντρου "Ο Εύρυτος"**", για να βγει από την αφάνεια η πανάρχαια ιστορία της Ευρυτανίας".

- **Για το έτος 2013** το Ιστορικό Μουσειακό Κέντρο προγραμματίζει τριήμερο Συνέδριο για την ανάδειξη της πανάρχαιας ιστορίας των χωριών της κοιλάδας της Ποταμιάς από το Καρπενήσι, Κλαφί, Μεγάλο και Μικρό Χωριό ως τη θέση Κλειδί.
- **Η Πνευματική Ένωση (Π.Ε.)** και οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι Φουρνά, Βράχας και Κλειτσού συνδιοργανώνουν τριήμερο Επιστημονικό Συνέδριο στις 20, 21 και 22 Ιουλίου 2012 για την ιστορία και τον πολιτισμό της περιοχής της Δημοτικής Ενότητας Φουρνά. Ο πρόεδρος Κώστας Αντ. Παπαδόπουλος.
- **Η Ένωση Ευρυτάνων Αμερικής "Το βελούδινχι"** κάθε χρόνο βραβεύει Ευρυτάνες φοιτητές και φοιτήτριες. Για περισσότερες πληροφορίες τηλέφωνο: 210 8020267, κ. Βασίλη Τριχιά.
- **Ένας νέος Σύλλογος «Ένωση Απανταχού Ευρυτανισσών για την Αειφόρο Ανάπτυξη της Ευρυτανίας»** ιδρύθηκε με έδρα την Αθήνα. Η Πρόεδρός μας κ. Μ. Καλλιάνη παρευρεθεί στην παρουσίαση του καταστατικού για τους σκοπούς και τους στόχους της όλης προσπάθειας, που πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο του Δήμου Αθηναίων.

Μ.Κ.

Γ.Κ.Σ.

Υπενθύμιση

Ως γνωστόν η ετήσια συνδρομή όλων των μελών μας (εντός και εκτός Ελλάδος) αποτελεί το κυριότερο έσοδο του Συλλόγου μας. Η έγκαιρη καταβολή - αποστολή της συνδρομής απ' όλους μας συμβάλλει σημαντικά στις πάσης φύσεως οικονομικές υποχρεώσεις του Συλλόγου.

Για τους παραπάνω λόγους, παρακαλούμε όλους όσους έχουν εκκρεμότητες συνδρομών, να μην αμελήσουν να τις τακτοποιήσουν σύντομα, ώστε να βοηθήσουν ταμειακά το Σύλλογο.

Ευχαριστούμε

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ ή ΣΤΕΙΛΑΜΕ

"Αναφορά στην Πολιτιστική Παράδοση του Μεγάλου Χωριού"

Από τον κ. Σηφάκη Κον/vo, τ. Δ/ντή Υπουργ. Παιδείας

Ο μέγας Διδάσκαλος του Γένους μας Αδαμάντιος Κοραής έλεγε ότι: "Έχουμε χρέος και καθήκον να επαινούμε τους συνανθρώπους μας εκείνους, που με τις πράξεις και ενέργειές τους συντελούν στο καλό της Πατρίδας μας!".

Αυτά τα λόγια μου έρχονται στο νου, και επιτρέψατέ μου να αναφερθώ σε πρόσωπα, που καθοιονδήποτε τρόπο συνετέλεσαν στο παρελθόν, και συντελούν ενεργά σήμερα, στην προώθηση εξύψωσης του "Μεγάλου Χωριού" Ευρυτανίας, ώστε ομολογουμένως να καθίσταται φωτεινός "φάρος", αλλά και "πρότυπο μίμησης" στον Τομέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Τύχης αγαθής, εδώ και αρκετά χρόνια -πάνω από είκοσι- δόθηκε η ευκαιρία με τη σύζυγό μου, να επισκεπτόμαστε κατά καιρούς το "Μεγάλο Χωριό", χτισμένο σε υψόμετρο 750 μέτρων, στις πλαγιές του όρους Καλιακούνδα με θέα την αντικρινή Χελιδόνα, αλλά κυρίως με την "αυθεντική παραδοσιακή πέτρινη αρχιτεκτονική" των περισσότερων σπιτιών του, στην οποία μαγευτική τοποθεσία του!

Είναι άκρως αξιοσημείωτο το ότι εδώ και 37 χρόνια ανελλιπώς εκδίδεται το περιοδικό "Η φωνή του Μεγάλου Χωριού Ευρυτανίας", με την άρτια και καθόλα επιμελημένη έντυπη ύλη του.

Σε ποιους να απονείμει κανείς τα "εύσημα"; μα ασφαλώς στην "Συντακτική Επιτροπή", όπου τον κύριο λόγο έχει η καθόλα άξια Πρόεδρος του "Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών - Αγία Παρασκευή" ερίτιμος κυρία Μαίρη Καλλιάνη, με συμπαραστάτη τον ακάματο σύζυγό της Φίλιππο, τους Επιμελητές της καλαίσθητης όλης Γεώργιο Σταυράκη και Σούλα Ζαχαριάδου και βέβαια όλα τα Μέλη του Δ.Σ.

Θα ήταν παράλειψη όμως, εάν δεν αποδοθεί "φόρος τιμής" στον αείμνηστο Τάσο Κοντομέρκο και στον επί πολλά έτη διατελέσαντα Πρόεδρο Ιατρό Νίκο Καρβέλη, όπως και σε τόσες άλλες προσωπικότητες, που διεξοδικά έχει καταγράψει ο αγαπητός σε όλους μας Φίλιππος Καλλιάνης.

Η Πολιτιστική Παράδοση του "Μεγάλου Χωριού" μας οδηγεί στο περίφημο Λαογραφικό Μουσείο και τη Βιβλιοθήκη του, που δημιουργήθηκε το έτος 1989 από τον Σύνδεσμο Μεγαλοχωριτών "Αγ. Παρασκευή" και έχει τιμηθεί για την όλη του δράση από την Ακαδημία Αθηνών, με τις ποικίλες αναπαραστάσεις παλαιών επαγγελμάτων και άλλων εκθεμάτων, που το πιο σημαντικό δεσπόζει στην είσοδο του Μουσείου, ο "Ωρολογιακός Μηχανισμός", που κατασκευάστηκε το 1926, και ήταν δωρεά του εν λόγω Συνδέσμου και η αρχική του έδρα ήταν στην Κωνσταντινούπολη από το 1870!!

Τέλος, σπουδαίοι άνθρωποι του Πνεύματος και των Γραμμάτων συνέβαλαν στην αίγλη των Πολιτιστικών Δρώμενων της Ευρυτανίας, όπως ο τιμημένος συγγραφέας της σύγχρονης πεζο-

γραφίας μας Ζαχαρίας Παπαντωνίου, με τα "Ψηλά Βουνά" του, αλλά και πληθώρα σημαντικών προσωπικοτήτων, όπου δεν θα επαρκούσε ολόκληρος τόμος βιβλίου...

Χωρίς αμφιβολία, το "Μεγάλο Χωριό" αποτελεί ζωντανή συνέχιση της "κοιτίδας του Πολιτισμού" μας και αυτό το οφείλει στα "άοκνα πρόσωπα που προσφέρουν τις ένθερμες υπηρεσίες των".

Εύγε τους! Σας ευχαριστώ για την καταχώριση στο περιοδικό σας.

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ
THE FRIENDS OF THE BENAKI MUSEUM

Αρ. Πρωτ. 2/2012

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 2011

Προς την
Κυρία Ελένη Καρκαζή-Πουρνάρα
Άρεως 47
16673 Βούλα

Αγαπητή κυρία Καρκαζή,

Παρακαλώ δεχθείτε τις ευχαριστίες μας μαζί με το αναμνηστικό δώρο του Σωματείου των Φίλων του Μουσείου Μπενάκη για τη συμβολή σας στην επιτυχία της εκδρομής των Φίλων στην όμορφη περιοχή της Ευρυτανίας το τριήμερο μεταξύ 18 και 20 Νοεμβρίου 2011. Επίσης δεχθείτε τα θερμά συγχαρητήρια της Ομάδας μας, που συμμετείχε στην εκδρομή, και τα δικά μου προσωπικά για την προσφορά σας στη δημιουργία του εξαιρετικού Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου του Μεγάλου Χωριού.

Με τιμή,

Νίκος Βασιλάτος
Πρόεδρος

**Η ειλικρίνεια και ο σεβασμός είναι ακριβά δώρα,
μην τα περιμένεις από φθηνούς!!!**

Στην παρούσα στήλη παρουσιάζουμε **Εφημερίδες, Περιοδικά και Βιβλία** που αποστέλλονται στο Σύνδεσμό μας και αφορούν το χωριό μας, το Σύνδεσμό μας και την ευρύτερη περιοχή του Ευρυτανικού και Ρουμελιώτικου χώρου.

Α' ΕΝΤΥΠΑ

«Ο ΕΥΡΥΤΟΣ». Ενημερωτικό Δελτίο του Φιλοπρόδοδου Συλλόγου Δομνίστας Ευρυτανίας.

«Ο ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ». Όργανο επικοινωνίας των Απανταχού Καστανιωτών.

«ΚΡΙΚΕΛΛΟ». Διμηνιαίο Δελτίο των εν Αθήναις και Απανταχού Κρικελλιωτών.

«Ο ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ». Τρίμηνη έκδοση της Αδελφότητας Μαρμαριωτών Φθιώτιδας.

«ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΚΛΕΤΣΟΥ». Τριμηνιαία έκδοση Συνδέσμου Αποδήμων Κλετσού Ευρυτανίας.

«ΑΠΕΡΑΝΤΙΑΚΑ». Σύλλογος Απεραντίων Ευρυτανίας, Άγιοι Ανάργυροι.

«ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΒΡΑΓΓΙΑΝΑ». Εφημερίδα των Απανταχού Βραγγιανιωτών Αγράφων Ευρυτανίας.

«ΣΥΓΚΡΕΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ». Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου Συγκρελιωτών «Η Αγία Παρασκευή».

«ΚΟΡΥΣΧΑΔΕΣ». Δελτίο επικοινωνίας των Απανταχού Κορυσχαδιτών Ευρυτανίας.

«Ο ΦΟΥΡΝΑΣ». Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου Απανταχού Φουρνιωτών Ευρυτανίας «Ο Λεπενιώτης».

«ΦΘΙΩΤΙΚΟ ΒΗΜΑ». Ανεξάρτητη πολιτική εφημερίδα.

«Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ». Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου Φίλων «Η Αλληλεγγύη». Έκδότης ο κ. Νικόλαος Π. Καρλιάμπας.

«ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ». Περιοδική έκδοση της Αδελφότητας Μικροχωριτών.

«ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ». Τρίμηνο πολιτιστικό περιοδικό για την προβολή της Ευρυτανίας. Της Π.Ε.

«ΧΩΡΙΑΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ». Έκδοση του Συλλόγου Ευρυτάνων «Καλλιακούδα».

«ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ». Περιοδικό της Ρούμελης, που εκδίδει ο Ηλίας Ασημακόπουλος.

«ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ». Δίμηνη εφημερίδα. Έκδοση του Πνευματικού Κέντρου Ρουμελιωτών (Π.Κ.Ρ.).

«ΣΤΕΝΩΜΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ». Έκδοση του Συλλόγου Στενωματιωτών.

«ΤΟ ΒΕΛΟΥΧΙ» Η.Π.Α του Συλλόγου Ευρυτάνων Αμερικής.

«ΕΝΩΣΙΣ (ENOSIS)». Έκδοση του Συλλόγου Μεγαλοχωριτών Η.Π.Α.

«ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΟΣ ΠΑΛΜΟΣ». Εβδομαδιαία εφημερίδα της Ευρυτανίας, της Βάσως Φεγγούλη.

«ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΑ ΝΕΑ». Εφημερίδα.

«ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ». Τριμηνιαία έκδοση Ιστορικού Λαιογραφικού Μουσειακού Κέντρου Ευρυτανίας «Ο Εύρυτος».

«ΑΝΟΙΧΤΗ ΓΡΑΜΜΗ». Ετήσια εφημερίδα των Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών Γ. και Λ. Σταυράκη.

«ΛΕΠΙΑΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΔΟΜΙΑΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΔΥΤ. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ»

«ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ». Περιοδικό. Διευθυντής Μιχ. Σταφυλάς.

Β' ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ**Παρουσίαση Εργασίας
Θεοδώρας Λαδοπούλου**

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου μας συγχαίρει την Ντορίτα για την εμπεριστατωμένη εργασία που παρουσίασε στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών) με θέμα το Ιστορικό-Λαογραφικό Μουσείο Μεγάλου Χωριού.

"Αγιερωμένο στους Μεγαλοχωρίτες παπούδες μου, στη μνήμη των Ιατρού Τάσου Κοντομέρκου, σε όλους όσους συνέβαλαν και θα συμβάλουν με εργασία, τη σκέψη και τα όνειρά τους σ' αυτόν τον τόπο και χώρο".

M.K.

Συλλέξτε όλα τα τεύχη της Φωνής.

**Είναι μια πολύτιμη παρακαταθήκη για το μέλλον
και την ιστορία του τόπου και των ανθρώπων του.**

ΠΟΥ ΘΑ ΒΡΕΙΤΕ ΤΗ ΦΩΝΗ

Στην Αθήνα: Μαυροκορδάτου 6 (5ος όροφος, Γραφεία).
Τηλέφωνα επικοινωνίας: 210 3837057, κινητό: 6948 295141.

Στο Μεγάλο Χωριό: Λαογραφικό και Ιστορικό Μουσείο.
Τηλέφωνο επικοινωνίας: 22370 41502, κινητό: 6948 295141.

Σημείωση:

Τα ίδια τηλέφωνα ισχύουν και για όσους θέλουν να προμηθευτούν βιβλία.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Ουρανία Πριτσιόλα στη μνήμη συζύγου Ιωάννη	100 ευρώ
Οικ. Χρήστου Καραγιάννη στη μνήμη Ιωάννη Βονόρτα	100 ευρώ
Παναγιώτης Καραγιάννης στη μνήμη του φίλου του Γαλανόγιαννου	100 ευρώ
Γιάννης & Έφη Τουλούπα στη μνήμη των γονιών τους	200 ευρώ
Μαργαρίτα Βονόρτα στη μνήμη συζύγου της Σπύρου	50 ευρώ
Κωνσταντίνα Βέκιου στη μνήμη του πατέρα της Σπύρου	50 ευρώ
Δημήτρης Σ. Τσελεπής στη μνήμη Νικολάου Μαντζιούτα	50 ευρώ

ΓΙΑ ΤΗ Φ.Μ.Χ.

Λύρας Ιωάννης	40 ευρώ
Νικόπουλος Αθανάσιος	80 ευρώ
Πάνας	80 ευρώ
Βαστάκη Ευαγγελία	30 ευρώ
Αφοί Καλύβα	25 ευρώ
Χούρης Κωνσταντίνος	10 ευρώ
Τουλούπας Θάνος	30 ευρώ
Βονόρτας Γιάννης	30 ευρώ
Κωστοπούλου-Λάλου Ιωάννα	10 ευρώ
Μπούρας Βασίλης	10 ευρώ
Μπακατσιάς Αθανάσιος	10 ευρώ
Μαθές Ευάγγελος	20 ευρώ
Αφοί Κακούρα	10 ευρώ
Μαρίφογλου (Μεσοστράπι)	10 ευρώ
Τζαβέλη Σταυρούλα	10 ευρώ
Ντουφεκιάς Θύμιος	40 ευρώ
Τσινιάς Κώστας	10 ευρώ
Καλαντζής Φώτης	20 ευρώ
Ντρίβας Δημήτρης	10 ευρώ
Γιαννακόπουλος Γιώργος	40 ευρώ
Κοντοκώστας Στέλιος	30 ευρώ
Καρίπης Παναγιώτης	20 ευρώ
Μαντζιούτας Κώστας	40 ευρώ
Μόκας Παναγιώτης	30 ευρώ
Νασιοπούλου Βασιλική	25 ευρώ
Κουτσολουκάς	20 ευρώ
Μάναλης Γιώργος	10 ευρώ
Τσινιάς Χρήστος	10 ευρώ
Βονόρτας Θεοδόσης	10 ευρώ
Astor	10 ευρώ
B.B.	10 ευρώ
H POKA	10 ευρώ
Παΐδα Εργ. Χρυσοχοΐας	10 ευρώ
Τσουκαλά Β.	10 ευρώ

FRESH Ζαχαροπλαστείο	20 ευρώ
Σταυράκη Φροντιστήρια	10 ευρώ

ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Ελένη Πουρνάρα-Καρκατζή	2845 ευρώ
Δέσποι Κωτσοπούλου	2000 ευρώ
Αφοί Καρυοφύλλη στη μνήμη των γονέων τους	600 ευρώ
Καραπιέρης Λεωνίδας	50 ευρώ
Καραπιέρης Θεόδωρος	50 ευρώ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Το Δ.Σ. στη μνήμη Ιωάννη Βονόρτα	100 ευρώ
--	----------

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ

Αναστασόπουλος Σταύρος στη μνήμη Μ. Αραπογιάννη	150 ευρώ
Σταμάτης Νικόλαος στη μνήμη Ρ. Σταμάτη	100 ευρώ
Γιαννακόπουλος Γιάννης στη μνήμη Ζ. Μέρμηγκα	50 ευρώ
Βονόρτα Παναγιώτα στη μνήμη Ι. Βονόρτα	20 ευρώ
Κοντομέρκος Αθανάσιος στη μνήμη Σ. Κοντομέρκου	100 ευρώ
Χατζηαντώνης Βασίλης στη μνήμη Β. Χατζηαντώνη	100 ευρώ

ΓΙΑ ΤΟΝ Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Δημήτρης Σ. Τσελεπής στη μνήμη Ιωάννη Βονόρτα	30 ευρώ
---	---------

**Για τις παραπάνω ευγενικές
προσφορές αγάπης ο Σύνδεσμος
εκφράζει σε όλους τις ευχαριστίες του**

Συνδέσμου Μεγαλοχωριών

**Μια σταγόνα αίμα
μια ολόκληρη ζωή.
Γίνε κι εσύ εθελοντής
αιμοδότης!
Μην αφήνεις
την ελπίδα να χαθεί**

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΠΕΝΘ

«Μακάριοι οι νεκροί οι εν Κυρίῳ αποθνήσκοντες»
(Αποκ. 14,13)

Γιάννης Θ. Βονόρτας

Η Καλιακούδα αγρίεψε, το τζάκι καίει, το κλαρίνο παίζει τοάμικο λεβέντικο, κλάμα μωρού ακούγεται, μυρωδιές τροφίμων και μπαχαρικών, χέρια λαδωμένα, πάγκος με φρούτα, Εθνική Οδός και βρέχει, Ανάσταση στον Άγιο Κωνσταντίνο, τούπουρο με την παρέα, το γλέντι άρχισε, η Γενική Συνέλευση έληξε, οι καμπάνες της Εκκλησιάς χτυπούν για εσπερινό, στρώσιμο τραπεζιού, τα παιδιά θα έρθουν.

1-2-2012, θες να σου πούμε τι έγινε; Δεν το πιστεύεις; Ούτε και μεις, αφού δεν προλάβαμε καλά καλά να σε καληνυχτίσουμε.

Κόσμος πολὺς μαζεύεται, είδες που σου λέγαμε, η γειτονιά δεν πέθανε, οι φίλοι είναι όλοι εδώ, κλαίνε γοερά, θα τους ακούς, οι συγγενείς βουβά, θα τους νιώθεις, ο πόνος ο ίδιος, θα το αισθάνεσαι.

Λέξεις ακούγονται πολλές, όχι αυτές που λέγονται συνήθως, λέξεις καρδιάς, τι έχεις κάνει;

Μπορεί και τίποτα, αυτό είναι το μυστικό σου, αφού πολλοί που "πολλά κάνουν", λέξεις καρδιάς δεν άκουσαν.

1-2-2012 θες να σου πούμε τι θα γίνει; Δεν το γνωρίζουμε, εσύ τι λες, θα βρεθούμε ποτέ; Ποιος ξέρει, ΚΑΛΗΝΥΧΤΑ.

Η γυναίκα σου, τα παιδιά σου, οι εγγονές σου.

Ένας λεβέντης έφυγε...

Την απόφαση την πήρα μόνη μου και έγινε ομόφωνα αποδεκτή από το ΔΣ... να γράψω δυο λόγια για τον λεβέντη φίλο μας Γιάννη Θ. Βονόρτα. Σε κάθε κάλεσμα του Συνδέσμου μπροστάρης... και συνέχισε και όταν έφυγε από την ενεργό 20ετή δυναμική θητεία του με πολύ αγάπη. Σε ό,τι αγαπούσε ήταν πάντα μπροστά... Πρώτος έσερνε το χορό... Πρώτος στα νέα του καθήκοντα ως Επίτροπος στην Αγ. Παρασκευή... Πρώτος στο Σύνδεσμό μας... Πρώτος στη φιλία, μα πάνω απ' όλα πρώτος στην οικογένειά του, την αγαπούσε πολύ. Θυμάμαι τα λόγια του...

"Εχω καλό μεζέ και κρασί, σας περιμένω το μεσημέρι στο σπίτι... και μην δίνεις σημασία σε τίποτα... προχώρα....".

Καλό σου ταξίδι αγαπημένε φίλε Γιάννη.

Μαίρη Καλλιάνη

Αλεξάνδρα Αραπογιάννη-Τασιούλη

Στις 5-12-2011, έφυγε από κοντά μας για την αιωνιότητα μετά από πολύμηνη πάλη με τον καρκίνο, στο ογκολογικό Νοσοκομείο "Άγιοι Ανάργυροι" Κηφισιάς, η πολυαγαπημένη μας σύζυγος, μητέρα και γιαγιά Αλεξάνδρα Αραπογιάννη-Τασιούλη.

Ήταν κόρη των αείμνηστων συγχωριανών μας Σωτηρίου και Ολυμπίας Αραπογιάννη. Γεν-

νήθηκε στο Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας τον Ιούνιο του 1936. Είχε δυο μικρότερα αδέλφια που έφυγαν πολύ μικρά λόγω πνευμονίας και διφθερίτιδας. Πέρασε δύσκολα παιδικά χρόνια εξαιτίας του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Τελείωσε το οκτατάξιο Γυμνάσιο στην Ελασσόνα το 1955 όπου είχε μετατεθεί ο πατέρας της, οδηγός τότε στον Ερυθρό Σταυρό. Πήρε πτυχίο νηπιοκόμου από τη Σχολή Ιωαννίνων το 1958 και εργάστηκε σε βρεφονηπιακούς σταθμούς στο Ανταρτικό Φλώρινας, στη Λεπενού Αγρινίου, στη Νέα Ερυθραία και στο Νέο Ηράκλειο Αττικής.

Τον Απρίλιο του 1966 παντρεύτηκε στο Κεφαλάρι Κηφισιάς τον Κωνσταντίνο Τασιούλη, χωροφύλακα από τα Σιταράλωνα Μακρυνείας του νομού Αιτωλοακαρνανίας. Έζησαν μαζί αγαπημένα και ειρηνικά για 45,5 χρόνια. Δεν αντάλλαξαν ούτε έναν πικρό λόγο και ήταν αχώριστοι παντού. Απέκτησαν 3 παιδιά, την Κωνσταντίνα - σύζυγο Ιωάννη Καβαλάρη, την Ολυμπία, τον Γιάννη και ένα εγγονάκι, τον Νικόλα.

Χαρακτήρας ψύχραιμος και χαμηλών τόνων, προσπαθούσε να ευχαριστήσει όλους στην οικογένεια. Ακόμα και στις δύσκολες στιγμές της δοκιμασίας της, ισχυριζόταν ότι είναι καλά για να μην ανησυχήσει το σύζυγό της Κώστα που τη λάτρευε.

Είχε ωραία φωνή. Μας λείπουν τα τραγούδια της, δημοτικά ή παιδικά που έλεγε χορεύοντας τον εγγονό της. Οι πίτες και τα τραπέζια που μας έκανε. Οι προσευχές και οι αγρυπνίες στην Εκκλησία που πήγαινε με το σύζυγό της, ως συνειδητοποιημένη χριστιανή. Πάνω απ' όλα μας λείπει η παρουσία της και η θαλπωρή της.

Θα είσαι πάντοτε στη σκέψη και την καρδιά μας. Καλό ταξίδι και καλή αντάμωση.

Ο σύζυγος, τα παιδιά και ο εγγονός σου.

Αικατερίνη Σταμάτη

Λίγα λόγια γεμάτα συγκίνηση και αγάπη, ένα τελευταίο αντίο στην αγαπημένη μας μητέρα και γιαγιά Αικατερίνη Σταμάτη.

Έφυγες από κοντά μας στις 20 Ιανουαρίου 2012 σε ηλικία ογδόντα δύο ετών.

Γεννήθηκες και μεγάλωσες στο Μεγάλο Χωριό, στο οποίο έζησες και τα περισσότερα χρόνια της ζωής σου.

Παντρεύτηκες τον πατέρα μας Χρήστο Σταμάτη και απέκτησες τέσσερα παιδιά. Μαζί αγωνιστήκατε για να μας μεγαλώσετε με όλες τις ανθρώπινες αξίες.

Σε ηλικία πενήντα δύο ετών έφυγε ο πατέρας μας, εσύ πάλεψες και κατάφερες να σταθείς άξια των περιστάσεων.

Ήσουν απλή και καθημερινή γυναίκα, δυνατή και αληθινή. Η φροντίδα για την οικογένειά σου πάνω απ' όλα.

Αγαπούσες τον τόπο καταγωγής σου, τον οποίο δεν ήθελες να εγκαταλείψεις ούτε τις δύσκολες στιγμές της υγείας σου και στον οποίο επέστρεψες για πάντα.

Τίμησες τα ήθη, τα έθιμα και τις παραδόσεις του. Ήσουν η ψυχή στη γειτονιά, πάντα ζωντανή με τον δικό σου τρόπο, σε όλες τις συγκεντρώσεις οικογενειακές και μη. Πάντα άνθρω-

πος δοτικός, ήθελες να προσφέρεις και όχι να σου προσφέρουν. Ήσουν περήφανη, θέλω να φύγω όρθια μας έλεγες, όπως και έγινε ξαφνικά και αναπάντεχα.

Έφυγες και νιώθουμε μεγάλη θλίψη και ένα τεράστιο κενό. Η σκέψη μας και η αγάπη μας θα σε συντροφεύουν για πάντα.

Για όσα μας έδωσες όλα αυτά τα χρόνια και για όσα μας πήρες φεύγοντας αιωνία η μνήμη σου.

Νικόλαος Μαντζιούτας

Στις 20/12/2011 έφυγε από τη ζωή, πολύ γρήγορα και σε ηλικία 59 ετών, ο Νίκος μας. Ήταν στήριγμα για όλους μας. Δεν χρειάζεται να γράψουμε πολλά για το τι σήμαινε για τους δικούς του ανθρώπους. Πριν καλά καλά καταλάβουμε τι συμβαίνει και χωρίς να μπορούμε να κάνουμε κάτι, έφυγε από κοντά μας. Ήταν θέλημα Θεού, ποιος μπορεί να τα βάλει μαζί Του; Εμείς όλοι ξέρουμε ότι είναι εκεί που πάντα ήθελε... ΔΙΠΛΑ ΣΤΟ ΘΕΟ... σε μια γωνιά του Παραδείσου.

Σε αγαπάμε πολύ, όλοι εμείς.

Η οικογένειά σου...

**Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών
«Η Αγία Παρασκευή» και «Η Φωνή του Μεγάλου Χωριού»,
εκφράζουν τα βαθύτατα συλλυπητήριά τους
προς τους οικείους των εκλιπόντων συγχωριανών μας
και εύχονται την εξ ύψους παρηγορίαν.**

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ. ΤΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΝΑ ΜΗΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΗ ΜΙΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ ΣΕΛΙΔΑ

**Διαβάστε και διαδώστε τη Φωνή.
Σας φέρνει πιο κοντά με το Χωριό και την παράδοση.**

Προς τα μέλη και τους φίλους
Μην ξεχνάτε τις ημερομηνίες για τις συνεργασίες ή τις ειδήσεις της "Φωνής..."
του Μεγάλου Χωριού. Μέχρι 15 Μαΐου, για την έκδοση του καλοκαιριού
και μέχρι 15 Οκτωβρίου, το αργότερο, για τη χειμωνιάτικη έκδοση.

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ

Τηλέφωνα επικοινωνίας: 22370 41502 ή 6948 295141

Στις οκτώ αίθουσες του Μουσείου ζωντανεύει η παράδοση και απεικονίζεται η ζωή των κατοίκων του Ευρυτανικού χωριού από παλιά, με ενθυμήματα - αντικείμενα που είχαν την καλοσύνη να προσφέρουν Μεγαλοχωρίτες και φίλοι του χωριού.

Σκοπός της ίδρυσής του είναι η διάσωση, η μελέτη, η έρευνα και η προβολή του ευρυτανικού χώρου.

Αξίζει να το επισκεφθεί όποιος βρεθεί στο Καρπενήσι.

ΗΜΕΡΕΣ - ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Παρασκευή - Σάββατο - Κυριακή και αργίες

10.30 - 14.00 από 1/10 έως 31/5

10.00 - 14.00 και 18.00 - 20.00 από 1/6 έως 30/9

ASTOR

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 21-23 & ΣΚΟΥΦΑ
ΤΗΛ. 210 3633841

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΙΑΣ

**Δ. Α. ΠΑΪΔΑΣ - Δ. Χ. ΠΑΪΔΑΣ
Α. ΠΑΪΔΑΣ Ο. Ε.**

Ηπίτου 4 (Πάροδος Βουλής 38)
5ος όροφος
Τηλ. 32.37.551 - 32.35.088

η ροκα

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 30 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ. 210 3616353
ΕΥΤΥΧΙΔΟΥ 27 ΠΑΓΚΡΑΤΙ ΤΗΛ. 210 7211781

Λ. Κηφισίας 18, 115 26 Αμπελόκηποι Τηλ. 210 77.78.222

ΜΑΝΑΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Τηλ.: 6977236306

ΕΛΑΙΟΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ
ΒΕΡΝΙΚΙΑ /
ΤΕΧΝΟΤΡΟΠΙΕΣ

κλειδης

σχέση εμπιστοσύνης...

ΚΛΕΙΔΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ

A. Καρπενησιώπη 12
36100 ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ
Τηλ.: 22370 89000 • Fax: 22370 89002
e-mail: stelios@kleidis.gr

ΑΛΟΥΜΙΝΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΣΙΔΗΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

ΤΣΙΝΙΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΝΕΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

☎ 22370 41069
6976 441514

Κική Τριανταφύλλη

Σύμβουλος Προσωπικής &
Επαγγελματικής Ανάπτυξης

Πληροφορίες:
Τηλ.: 210-86.63.856, 6932-393341
e-mail: kikitri@hotmail.com

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ «ΤΟ ΠΕΤΑΛΟ»

Στο δρόμο για το ιστορικό Μοναστήρι του Προυσού, δίπλα απ' την κρεμαστή γέφυρα του ποταμού Καρπενησώπη που καμαρώνει αγέρωχα από τα χρόνια του Αλή Πασά με θέα τ' αρχοντικά του Μεγάλου Χωριού και στα πόδια της ψηλόκορφης Καλιακούδας βρίσκεται ο οικισμός Γαύρος.

Στο πανέμορφο αυτό τρίστρατο στήσαμε μια ξεχωριστή παραδοσιακή γωνία "ΤΟ ΠΕΤΑΛΟ".

Σας περιμένουμε για να σας προσφέρουμε τις σπιτικές

ρουμελιώτικες λιχουδιές μας μέσα σ' ένα ζεστό και φιλόξενο χώρο που έχουμε αναπαλαιώσει και διακοσμήσει με μεράκι και σεβασμό στην παράδοση.

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΑΥΡΟΣ, ΜΕΓ. ΧΩΡΙΟ

ΤΗΛ.: 22370 41487

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΟΚΚΑΣ

ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ: ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΤΗΛ.: 22370 41257, 41103

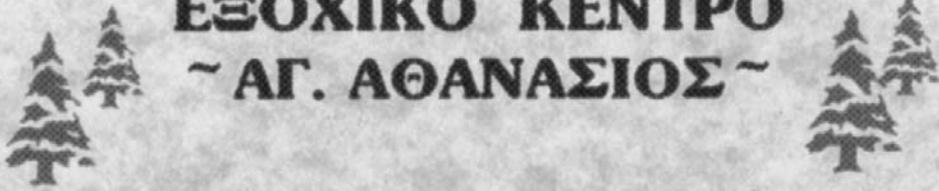
ΚΟΥΤΣΟΛΟΥΚΑΣ

- ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
- ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ
- ΕΙΔΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
- ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΟΙΚΙΑΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ

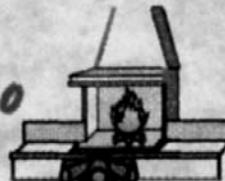
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ ΤΗΛ.: 22370 - 24100

**ΕΞΟΧΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
~ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ~**

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

**ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ**

**ΤΗΛ. 22370-41250
ΟΙΚ. 22370-41372
ΚΙΝ. 6972-336106**

ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΝΤΟΚΩΣΤΑΣ

ΨΗΦΙΑΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΑΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΣΕΙΣ - ΒΙΝΤΕΟΛΗΨΕΙΣ
ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΑ - ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ
ΚΑΡΤΕΣ - ΑΦΙΣΕΣ
ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ

Ζηνοπούλου 27
Καρπενησι 36100
τηλ.: 22370 23 628
FAX.: 22370 80 440
e-mail: info@photostelios.gr
www.photostelios.gr

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

ΠΑΝ. ΚΑΡΙΠΗΣ

**ΖΥΜΑΡΙΚΑ, ΜΕΛΙ, ΓΛΥΚΑ ΚΟΥΤΑΛΙΟΥ
ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ**

**ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΤΗΛ.: 22370 41265**

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ MANTZIΟΥΤΑ

Νέα παραδοσιακά δωμάτια στο πιο ξεχωριστό περιβάλλον με όλες τις ανέσεις και με θέα όλο το Μεγάλο Χωριό.
Η φιλοξενία και η ζεστασιά των ανθρώπων θα σας καταπλήξει.

Δωμάτια με όλες τις ανέσεις.
Όποιος έρχεται, ξαναέρχεται,
γιατί συνδυάζει ομορφιά,
φιλοξενία και ορμητήριο για
πολλές περιοχές της
Ευρυτανίας.

**ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
MANTZΙΟΥΤΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΤΗΛ.: 22370 41157**

ΤΟ STUDIO ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ KONTANΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΓΡΑΜΜΟΥ 5 ΣΤΟ ΜΑΡΟΥΣΙ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΜΕ 30 ΧΡΟΝΙΑ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΣΤΟ ΧΟΡΟ ΤΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΠΡΩΗΝ ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ film net TV Nova TV

ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΕΡΙΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΥΡΤΙΚΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΓΑΛΟΥ ΒΑΠΤΙΣΗΣ [συνδυαγμός υειροποιητικών τελείων με ψηφιακά σάλονα]

ΨΗΦΙΑΚΟ ΛΑΜΠΟΥΜ
ΒΙΝΤΕΟ ΛΗΨΕΙΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΓΑΛΟΥ ΒΑΠΤΙΣΗΣ
τηλ : 210 80.63.621 κιν: 6977774329 FAX:210.61.20.615
rkontan@gmail.com

Καλαντζής Φώτης

ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

22370-41122

ΠΑΛΜΟΣ Ευρυτανικός
Εβδομαδιαία Εφημερίδα

Ιδιοκτήτης - Εκδότης - Διευθυντής
ΒΑΣΩ ΦΕΓΓΟΥΛΗ

Τηλέφωνα
ΑΓΡΙΝΙΟ: 26420 28860 ή FAX: 28760
ΕΠΙΣΚΟΠΗ: 6977 532828

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ
ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ
ΜΕΤΑΞΟΤΥΠΙΕΣ
ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ
ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ

48 ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ

Επιπλαστική Α. ΚΑΡΠΕΝΗΣ
e-mail: dafnis48@otenet.gr
22370 - 80.001
22370 - 80.320

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΨΑΡΑ

ΤΑΒΕΡΝΑ

ΓΑΥΡΟΣ Μ. ΧΩΡΙΟ
Τηλ: 22370 41202

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΦΑΓΗΤΑ
ΒΕΡΑΝΤΕΣ ΜΕ ΘΕΑ ΣΤΟ ΝΟΤΑΜΙ ΚΑΙ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ

ΘΥΜΙΟΣ ΝΤΟΥΦΕΚΙΑΣ

**ΤΑΒΕΡΝΑ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
ΜΑΘΕ**

ΚΛΑΥΣΙ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

22370 24857
22397
6977 990123

**ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ
ΔΩΜΑΤΙΑ**
(Α' κατηγορίας)

Με θέα την καταπράσινη
κοιλάδα της Χειδόνιας

22370 24857
22397
6977 990123

Το Αγνάντιο
**ΤΑΒΕΡΝΑ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ**

ΑΦΟΙ ΚΑΚΟΥΡΑ
ΓΟΡΙΑΝΑΔΕΣ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

22370-80760
6977 416038

Θ. Πανάρα
κτν.: 6972 217596
N. Λευμάτι Μ. Χωρού - Καζτενή
τηλ.: 22370 41118 - ntar.panara@yahoo.gr

**ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ**

"Η ΧΕΛΙΔΩΝΑ"
ΤΖΑΒΕΛΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΠΑΛΑΙΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

22370-41221
6976 912009

**studio
MERSES**
ΠΑΛΑΙΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ

ΤΗΛ.
22370 41444
FAX
22370 41111
ΚΙΝΗΤΟ
6974 114182

ΑΓΟΡΙΤΣΑ
ΤΣΙΝΙΑ
Υπεύθ. Κρατιστών

e-mail:
merses@acn.gr
www.merses.gr

**ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
“Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ”
ΑΦΟΙ ΚΑΛΥΒΑ**

Διασταύρωση Μεγάλου
και Μικρού Χωριού Ευρυτανίας
Τηλ.: 22370 41320, Κιν.: 6973 432521
www.hellastourism.gr/paradisos
www.greek-holidays.gr/paradisos

Γιάννης Φ. Βανάρτης
Μεγάλο Χωρίο Ευρυτανίας
Τηλ. 22370-41192

Μαίνομαι με ένα απλό μηχανή μετα στο "Έτσι του Γιάννη" θα βριαλέ μόνο αιθεντικό ευρυτανικό προϊόντο. Οι μερικήδες που φτάνουν στην είσοδο του ψηριού πρέπει να περάσουν οπωρήση από το "Ττέκι" γιατί εκείς από τη θερμή υποβοήθη, ο Γιάννης φρέσκος πολλές εκπλήξεις για τους απαρτημένους

- κρέστανα, καρύδια
- βότανα του βουνού
- μέλι ελοπήσιο
- γλυκιά τους καυταπλιού & μαρμελάδες
- φέτα, βαθιέμου, κατίνα
- αλλοντικό Ευρυτανικός φασόλια, λαντράδια
- χιλοπίτες, τραχανά
- τσιπουρό, κρασί
- είδη λαϊκής τέχνης

ZΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ

ΚΙΤΣΙΟΣ

ΕΡΓΑΣΤ.: ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΩΤΟΥ 58

**ΥΠ/ΜΑ: ΖΗΝΟΠΟΥΛΟΥ 12, ΚΕΝΤΡ. ΠΛΑΤΕΙΑ
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ** e-mail:fresh_k@otenet.gr

22370-24082

**22370-25504
6976 995782**

ΙΩΑΝΝΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΛΩΛΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Πτυχιούχος Πανεπιστημίου Αθηνών

Δέχεται με ραντεβού

ΔΟΪΡΑΝΗΣ 5, 15562 ΧΟΛΑΡΓΟΣ
ΤΗΛ.: 210-6543790 & 6527437

ΑΓΟΡΑΙΟ

Βασίλειος Μπούρας

**Μικρό Χωρίο
Ευρυτανίας**

22370 41300

**22370 41281
6972 288457**

emporio Ottico

- Επανύμα γυαλά ηλίου και σκελετοί ορόσεως
- Ειδικοί σε υψηλές διοπτρίες και κατασκευές
- Πρωτοποριακός τρόπος εφαρμογής πολυεστικών:
Από τον έλεγχο και την κατασκευή στην οιωτή
εκμάθηση που οδηγεί στην απόλυτη προσαρμογή τους
- Τμήμα Φακών Εποφής:
Εφαρμογή μαλακών, ημισκληρών και
κερατοκωνικών - θεραπευτικών φακών
Βοηθήματα χομηλής δραστης

ΘΑΝΟΣ ΤΟΥΛΟΥΠΑΣ
Ηρακλείου 77, Πάτημα Χαλανδρίου • Τηλ., Φαx: 210 6006529

Ευρυτανικά ΝΕΑ

Ανεξάρτητη πολιτική εβδομαδιαία
εφημερίδα της Ευρυτανίας με έδρα
το Καρπενήσι.

Κυκλοφορεί κάθε Τετάρτη.

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:
ΗΛΙΑΣ Α. ΤΣΩΝΗΣ
(6974 998 918)

Μπακατσιάς Αθανάσιος

- ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
- ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΚΕΥΩΝ
- ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ

Χ. Τρικούπη 41 - Καρπενήσι
Τηλ.: 22370 24271, 41414

ΑΝΑΔΡΥΑΔΕΣ

ΒΟΥΤΥΡΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
ΤΗΛ.: 22370 80909, ΚΙΝ.: 6944 246516
Υπεύθυνος: Κ. Αθ. Νικόπουλος

Παραδοσιακός Ξενώνας

- Δωμάτια με τζάκι
- Σουίτες με τζάκι & καθιστικό
- Αυτόνομη Θέρμανση
- Mini-bar
- Τηλεόραση
- Τηλέφωνο
- Πρωινό

"ΠΑΝΑΣ"

4ο Χιλιόμ. Καρπενησίου - Προυσού
Στη διασταύρωση για Κορυσχάδες

Τηλ.: 22370 22002

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

**Πάρκο Τουριστικής Ιππασίας
&
Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού**

(c) 48 ΩΡΕΣ - 80.001
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

ΞΥΛΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

B. Τσουκατάλας

ΕΜΠΟΡΙΟ ΞΥΛΕΙΑΣ (MDF, NOBOPOLAN κλπ.)
ΣΙΔΗΡΙΚΩΝ, ΒΕΡΝΙΚΙΩΝ, ΞΥΛΕΙΑ ΣΤΕΓΗΣ

24 747 ΟΙΚ.: 23990 (ηεριοχή Κεφαλοβρύσου)

22370 - 25 168 Kiv. 6977 090 277 6972 183 047 e-mail: woodart@hol.gr

23 341

Γάμος - Βάπτιση

Φωτογραφία - Βίντεο

Παναγιώτης Κ. Τριχιάς

Θεμιστοκλέους 38, Γραβιάς 9-13
Τηλ.: 210 3827891 • Fax: 210 3300452

ΘΕΟΔΟΣΗΣ Ι. ΒΟΝΟΡΤΑΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΚΩΛΕΤΤΗ 23Α
ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 106 77
ΤΗΛ. 3825600 - FAX: 3828162

ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ**ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ**

Έδρα Καρπενήση,
Δ/νση: Μάρκου Μπότσαρη 1, Τ.Κ. 36100
Τηλ. & Fax: 22370 23919
E-mail: egyptanikost@ath.forthnet.gr
Ημέρα κυκλοφορίας κάθε ΤΕΤΑΡΤΗ
Κωδικός Υπουργείου 8077
Ιδιοκτήτης - Εκδότης: Τσάμπρας Χρήστος,
6976 337977

Σ' ένα οικογενειακό ευχάριστο περιβάλλον,
σε μια απόμερη γωνιά κοντά στην πλατεία
(εκεί που ήταν κάποτε το Ταχυδρομείο).

Σ' ένα στέκι που λειτουργεί με έξοχο τρόπο
θα βρείτε:

σουβλάκι, κοτόπουλο, σουφλιμά
κι άλλους εκλεκτούς μεζέδες.

Ο Θανάσης κι η Βαγγελίτσα Βαστάκη
σας περιμένουν να σας περιποιηθούν.

**ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ, ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΤΗΛ. 22370 41213**

ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ - ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ - ΑΞΕΣ. ΑΝΤΑΛ. ΑΥΤ/ΤΩΝ
ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΑΥΤ/ΤΩΝ - ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ - ΘΕΡΜΑΣΤΕΣ KERO-SUN

EKO

**Αυθημερόν παράδοση
πετρελαίου θέρμανσης
στις χαμηλότερες τιμές
ΤΗΛ. 2237023155**

Λειτουργία 24/24ωρο
με αυτόματο πωλητή καυσίμων

ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

3ο χλμ. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ - ΠΡΟΥΣΟΥ
ΤΚ. 361 00 ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

JL
JOHN LYRAS

EST. 1959
JEWELLERY - DIAMONDS

33 METAXA STR. • FLORIDA MALL
GLYFADA • ATHENS • 210 898-2996
www.johnlyras.gr • info@johnlyras.gr

25η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

5-19 Αυγούστου 2012

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ:
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
«Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΡΙΝΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

5 Αυγούστου	Αρτοκλασία, στον Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας.
7-11 Αυγούστου	Τουρνουά Ταβλιού, στην πλατεία του χωριού (17:30).
8-11 Αυγούστου	Τουρνουά Μπάσκετ, στο γήπεδο μπάσκετ στην περιοχή Αγίου Αθανασίου (17:30).
9-11 Αυγούστου	Τουρνουά Δηλωτής, στην πλατεία του χωριού (11:00).
10 Αυγούστου	Κρυμμένος Θησαυρός & Διαγωνισμός Γνώσεων για παιδιά, στην περιοχή Αγίου Αθανασίου απέναντι από την εκκλησία (10:30).
11 Αυγούστου	Κατασκευές από παιδιά, στην Πνευματική Στέγη του Λαογραφικού Μουσείου (10:30).
11-12 Αυγούστου	Μπαζάρ για όλες τις ηλικίες, στην αυλή μπροστά από το Λαογραφικό Μουσείο (11:00 - 14:00 και 18:00 - 20:00).
12 Αυγούστου	Βραδιά Τσίπουρου, στον προαύλιο χώρο του Λαογραφικού Μουσείου (21:00).
14 Αυγούστου	Βραδιά Νεολαίας, στον προαύλιο χώρο του Λαογραφικού Μουσείου (21:30).
19 Αυγούστου	Εκδήλωση για τη Μάχη της Καλιακούδας, στον Ι. Ν. Παναγίτσα στην Καλιακούδα.

Για δηλώσεις συμμετοχής στις Πολιτιστικές Εκδηλώσεις:
ΜΑΙΡΗ ΚΑΛΛΙΑΝΗ Τηλ.: 22370 41153, ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ κιν.: 6972 478668
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΡΙΤΣΙΟΛΑΣ κιν.: 6945 858582

ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ - ΚΟΠΗ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ

Το ΔΣ του Συνδέσμου μας

Ο μπροστάρης πάντα στο χορό
Βασίλης Γαβρίλης

Λαογραφικό Μουσείο - Το κόσμημα του Συνδέσμου μας

Μετά την γενική ανακαίνιση

Επίσκεψη των φίλων «Μουσείου
Μπενάκη» στο Μουσείο μας

